

8. Europaudvalgsmøde 18/1 2008

Dato: 18. januar 2008
Tidspunkt: 10.00
Sted: 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Kim Andersen (V), Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Morten Messerschmidt (DF), Kim Mortensen (S), Orla Hav (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Karina Lorentzen (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S) og Frank Aaen (EL).

Desuden deltog: Finansminister Lars Løkke Rasmussen, økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen og fødevareminister Eva Kjer Hansen.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 2844 (økonomi- og finansministre) den 22. januar 2008

Finansministeren: Alle sager forelægges i dag til orientering. Jeg kan som sædvanlig henvise til de aktuelle notater for sagernes nærmere indhold.

1. Formandskabets arbejdsprogram for ECOFIN for 1. halvår 2008

– Præsentation

Rådsmøde 2844 – bilag 1 (samlenotat side 2)
EU-note (072) – E 16 (notat af 17/1-08 om prioriteter for det slovenske EU formandskab)

Finansministeren: Det slovenske formandskab ventes at præsentere Rådet for sit program for Økofins arbejde i 1. halvår af 2008. Programmet tager udgangspunkt i Tysklands, Portugals og Sloveniens fælles 18-måneders formandskabsprogram for Rådets arbejde.

Centrale emner under det slovenske formandskab ventes at blive den fortsatte implementering af den reformerede Stabilitets- og Vækstpagt samt opdatering af de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer og de ledsagende landespecifikke anbefalinger. Også energi og klimaforandringer ventes at have høj prioritet.

Derudover vil jeg fremhæve følgende sager:

På det finansielle område ventes Økofin bl.a. at følge op på arbejdet med evt. initiativer til mere effektiv regulering af de finansielle markeder, herunder forbedring af rammerne for sikring af den finansielle stabilitet. Desuden ventes bl.a. arbejdet med direktivet om ændring af solvenskravene for forsikringselskaber – det såkaldte "Solvens II" – og udbygning og effektivisering af Lamfalussy-processen at få høj prioritet.

På skatteområdet forventes det, at formandskabet bl.a. indleder drøftelser af nye initiativer, herunder vedr. momsreglerne på bank- og forsikringstjenesteydelser. Desuden ventes initiativer til at bekæmpe skatte- og momssvig at have høj prioritet. Drøftelserne om et fremtidigt regime for nedsatte momssatser bliver formentlig ikke taget op under slovensk formandskab.

Jeg støtter generelt formandskabets målsætninger og prioriteringer.

De enkelte sager og regeringens holdning hertil vil som sædvanlig blive forelagt Europaudvalget, når de kommer på dagsordenen for Økofin

Frank Aaen syntes, at det var interessant, at der i samlenotatet (2844 – Økofin – Bilag 1) stod, at man overvejede initiativer i forhold til de såkaldte hedge fonde. Det ville han gerne have uddybet.

Frank Aaen tilføjede, at når man kiggede på det hele, så var det bare almindelig EU-liberalismefilosofi, dvs. at "hvis man bare ville lave mere konkurrence og mere frihed for varernes og kapitalens frie bevægelighed, så ville vi alle blive åh så glade og åh så rige" – det var ren ideologi, sagde Frank Aaen.

Finansministeren sagde, at han, da Frank Aaen sluttede sit spørgsmål af med at sige, at når man kiggede på det hele, så var det bare almindelig EU-liberalismefilosofi, var kommet til at nikke, fordi han troede, at Frank Aaen ville sige, at det var en almindelig, ikke særligt kompliceret dagsorden. Men finansministeren havde så forstået, at det var almindelig EU-liberaliseringsfilosofi, Frank Aaen mente, og derfor trak han sit nik tilbage og gjorde opmærksom på, at hans svar her også skulle ses i sammenhæng med, at det ikke var jordens tungeste økofindagsorden, der var lagt op til.

Frank Aaen gjorde opmærksom på, at han ikke havde fået svar på sit spørgsmål vedrørende de såkaldte hedge fonde.

Finansministeren svarede, at hedge fondene ikke var til diskussion på mødet tirsdag.

2. Cypern og Maltas indførelse af euroen den 1. januar 2008

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 2844 – bilag 1 (sammenfatning side 23)

Cypern og Maltas optagelse i eurosamarbejdet

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 380, side 1378 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 1/6-07)

Finansministeren: Cypern og Malta har den 1. januar i år indført euroen som valuta. Kommissionen beretter, at overgangen til euro er forløbet hurtigt og uden nævneværdige problemer. Efter den 31. januar vil euroen være det eneste lovlige betalingsmiddel i Cypern og Malta.

Morten Messerschmidt takkede for fremlæggelsen og gjorde opmærksom på, at man i snart sagt alle lande, da euroen blev introduceret generelt, oplevede et meget uheldigt fænomen, nemlig at en meget stor del af detailhandelen valgte at hæve priserne. Man havde oplevet en meget markant inflation lige omkring introduktionstidspunktet. Dette havde naturligvis en meget afsmittende effekt i hele området, hvor Danmark også i kraft af, at vi var med i fase II, talte med.

Derfor ville Morten Messerschmidt gerne høre, hvilke overvejelser og initiativer, man havde gjort sig, for at sikre, at de negative konsekvenser af euroens introduktion i Frankrig og Tyskland, ikke gik i forbindelse med introduktionen på Cypern og Malta. Man kunne selvfølgelig sige, at det ikke betød noget, fordi det var så små valutaområder, sagde Morten Messerschmidt, men han troede alligevel, at det for malteserne og cyprioterne havde en interesse, at priserne ikke steg, fordi deres politikere uden befolkningernes mellemkomst havde truffet beslutning om, at de nu skulle have en anden valuta.

Lone Dybkjær troede, at det var ret vigtigt for Danmark at få indflydelse på dette punkt, men mere principielt – da hun forstod, at regeringen jo var optaget af at få alle de danske forbehold afskaffet og dermed også forbeholdet over for euroen – at det ville være nyttigt at holde øje med de nævnte prisstigninger, og hvad der skulle til, for at man kunne imødegå dem.

Lone Dybkjær mente, at de prisstigninger, der var kommet i kølvandet på introduktionen af euroen, var noget af det, befolkningerne havde reageret voldsomt på.

Lone Dybkjær tilføjede, at hun ikke vidste, om finansministeren kunne sige noget om det, men bad regeringen love, at man i hvert fald ville holde øje med, hvad der skete på det område så den kunne redegøre for det på et senere tidspunkt.

NOT **Finansministeren** svarede, at han jo ikke selv kunne sidde og bestille notater på Europaudvalgets vegne, men at han i virkeligheden troede, at det ville væ-

re en fordel at lade Europaudvalget tilflyde nogle papirer vedrørende det rejste spørgsmål.

Finansministeren mente nemlig, at påstanden om, at eurointroduktionen skulle medføre højere inflation, primært var af mytologisk karakter. Hvis man så på historien, kunne man ikke konstatere nogen stigende inflation i euroområdet, da euroen blev indført i 2002. I 2001 var inflationen 2,4 pct., og i 2002 var den 2,3 pct., sagde finansministeren og tilføjede, at det var de historiske facts, og at det var vigtigt at holde sig dem for øje.

Men han ville gerne give tilsagn om, at regeringen selvfølgelig også ville interessere sig for, hvad der var sket i Slovenien, og hvad der ville ske på Cypern og Malta i relation til det spørgsmål.

Finansministeren sagde, at det var oplagt at der mand og mand imellem var gået de nævnte vandrehistorier, og at man sikkert også ville kunne finde eksempler på meget betydelige prisstigninger på bestemte områder, der drev disse myter. Men hvis man tog de store briller på, kunne man altså ikke konstatere, at euroen skulle sætte sig i prisstigninger.

Man kunne også spørge, hvad argumentet for det skulle være, sagde finansministeren. Han mente, at euroen bidrog til at skabe en øget gennemsigtighed og ikke det modsatte, og ville derfor meget gerne holde øje med det.

Finansministeren gentog over for Lone Dybkjær, at regeringen gerne ville holde øje med eventuelle prisstigninger. Det sagde sig selv, at det også var vigtigt i forhold til den fremadrettede debat omkring undtagelserne, tilføjede han.

Lone Dybkjær sagde, at hun ikke snakkede så meget om inflationen, men mere om prisstigningerne. Hun var godt klart over, at det ikke havde påvirket inflationen generelt, men at der var mange, der sagde, at det hollandske nej skyldtes prisstigninger i forbindelse med euroen. Det kunne være rigtigt eller ikke rigtigt, sagde Lone Dybkjær, og derfor var det sådan set ikke generelt, hvad der var sket, hun var interesseret i at få oplyst, men hvad man kunne se ved specifikt at gå ind i nogle lande og se på det.

Det behøvede ikke at have så megen indflydelse på det generelle billede, hvad der var sket i Holland, for Holland havde ikke så mange mennesker i forhold til Tyskland. Men det drejede sig om at gå ind og kigge på konkrete lande, hvor der havde været diskussioner om prisstigninger, i hvert fald på nogle konkrete områder, så den politiske tilgang var den, at der var nogle lande, der var mere interessante end andre.

NOT **Finansministeren** svarede, at han meget gerne ville tage initiativ til at kaste et nærmere blik på spørgsmålet vedrørende prisstigningerne med henblik på at folde noget ud i en skrivelse til Europaudvalget. For det var rigtigt, at det havde to dimensioner.

Det afgørende var, om man kunne sige, at forbrugerne var kommet i klemme ved skiftet af valuta, og det var der altså ikke nogen som helst indikation på, når man så historisk på det. Det var meget mytebelagt, sagde finansministeren, og han troede derfor, det ville være en fordel for alle også i den løbende debat om den danske undtagelse, at have historien på plads.

Finansministeren ville ikke sige, at der ikke kunne findes eksempler på, at man ved prissætning af meget synlige ting, der måske i egen national valuta var blevet rundet af til eksempelvis 10 kr. for en kop kaffe, i lyset af, at man skiftede valuta landede et andet sted med en tilsvarende rund pris, f.eks. 2 euro for en kop kaffe. Der ville sikkert kunne findes sådanne små eksempler, sagde finansministeren, og han troede, at de måske også havde bidraget til at skabe den myte.

Men det afgørende ud fra et forbrugersynspunkt var, om skiftet til euroen bidrog til, at nogle tog sig et vekslegebyr under dække af indførelsen af euroen, ved at sætte priserne op. Men det var der ingen indikation på, sagde finansministeren. Det ville han gerne bidrage til at få foldet ud, og derfor ville han også gerne kaste et blik på, hvad der var sket i Slovenien, og hvad der nu skete på Malta og Cypern i forbindelse med indførelse af euroen.

Bjarne Laustsen sagde, at han jo ikke kendte regeringens dagsorden, men at man jo vidste - fordi det stod i regeringsgrundlaget - at regeringen pønsede på, at Danmark skulle have en afstemning om afskaffelsen af de fire forbehold og herunder også indførelsen af euroen i Danmark.

Diskussionerne i forbindelse med indførelsen af euroen havde man kunnet følge alle steder bl.a. i Italien, hvor de havde haft strejker, fordi de mente, at priserne som følge af indførelsen af euroen var steget, sagde Bjarne Laustsen. Derfor ville han gerne vide, om regeringen, når den nu havde planer om at indføre euroen i Danmark, havde nogen planer for at modvirke, at noget tilsvarende kom til at ske i Danmark. Man havde jo i en lang række lande samtidig med indførelsen af euroen fastholdt, at man havde en prissætning både på euroen og på deres oprindelige valuta. Bjarne Laustsen nævnte, at man eksempelvis havde det på pesetas i Spanien, således at konen på tovet præcis vidste, hvad kartoflerne kostede i pesetas, så hun ikke behøvede at foretage en omregning af europrisen. Han syntes, at det ville være interessant at høre, om regeringen havde planer om at gøre noget lignende.

Bjarne Laustsen tilføjede, at der jo var mange årsager til, at priserne steg, og at vi allerede nu oplevede, at fødevarerpriserne steg eksplosivt på en række områder, men at det efter hans opfattelse ville være meget uheldigt, hvis det skete, fordi man indførte euroen.

Finansministeren sagde, at han nok var mest overrasket over ordvalget "at regeringen skulle pønse på", han vidste ikke, hvad "pønse på" helt præcist var synonym for ifølge ordbøgerne, men i hans ører ikke lød så rart. Regeringen havde det grundsynspunkt, at Danmark burde være fuldt medlem af Den Europæiske Union uden undtagelser, og han havde da forståelsen af, at det synspunkt delte han med Bjarne Laustsens eget parti. Men detaljeret at skulle gøre rede for, hvordan man skulle introducere euroen i Danmark, mente han nok, var lidt præmaturlig.

Der var slet ikke taget stilling til, hvordan man skulle håndtere hele spørgsmålet omkring undtagelserne, og i sagens natur var der heller ikke taget stilling til, hvordan man skulle håndtere den situation, der så forhåbentlig på et tidspunkt måtte opstå, når undtagelserne var fjernet, sagde finansministeren. Han

tilføjede, at det, han kunne sige helt overordnet, var, at det var for at understøtte hele debatten omkring udtagelserne, at det var vigtigt at have indblik i og indseende med, hvordan man i andre lande have håndteret spørgsmålet omkring inflation ved overgang til ny valuta, og at det var derfor, han havde tilbudt at lave et lille studie i det.

En af vejene var naturligvis i en fase at skilte med prisen i både den gamle nationale valuta og den nye valuta, sagde finansministeren. Men han havde ikke nogen detaljeret plan om, hvordan man skulle indføre euroen i Danmark, al den stund det ikke var noget, der stod lige for, fordi vi i Danmark ikke var med i euroen. Hvis den situation skulle opstå, ville han forsikre om, at regeringen selvfølgelig ville tage hånd om de spørgsmål, der var rejst.

3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 13.-14. marts 2008

a) Den næste 3-årige cyklus for de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG), 2008-2010

– *Orienterende debat*

KOM (2007) 0803, KOM (2007) 0804

Rådsmøde 2844 – bilag 1 (samlenotat side 26)

KOM (2007) 0803 – bilag 1 (Kommissionens strategiske rapport)

EUU alm. del (06) – bilag 12 (udkast til første fremskridtsrapport for regeringens nationale reformprogram)

3 års cyklus for Lissabon-strategien

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (07) – bilag 52, side 175 (seneste behandling i EUU 9/11-07)

Finansministeren: Økofin ventes at drøfte Kommissionens forslag til Integreerede Retningslinjer for den næste Lissabon-cyklus 2008-10, forslag til landespecifikke anbefalinger og forslag til Fællesskabets Lissabon-program for 2008-10.

Kommissionen anfører, at den væsentligste udfordring i næste Lissabon-cyklus er gennemførelse af udestående reformer. Der lægges derfor ikke op til en ændring af de Integreerede Retningslinjer.

Tilsvarende lægger Kommissionen op til, at de landespecifikke retningslinjer overordnet fastholdes uændret og justeres i lyset af fremskridt i løbet af det seneste år.

Danmark er tildelt topkarakter ("meget gode fremskridt") i den overordnede bedømmelse af reformfremskridt, og i lighed med sidste år har Kommissionen ikke foreslået landespecifikke anbefalinger til Danmark, men alene fokusområder.

Der er 3 fokusområder, som Danmark fortsat bør være særligt opmærksom på. Det gælder (i) forøgelse af arbejdsudbuddet og arbejdstiden på mellemlang sigt, (ii) at få el- og gasmarkederne til at fungere bedre, samt (iii) en omkostningseffektiv styrkelse af folkeskolen og ungdomsuddannelserne og flere, der gennemfører en uddannelse.

Landeanbefalingerne er i øvrigt i vid udstrækning fokuseret på styrkelse af effektiviteten af arbejdsmarkedspolitikkerne blandt andet gennem flexicurity, forbedringer af uddannelsessystemerne og livslang læring samt forbedring af finanspolitisk holdbarhed. Anbefalingerne er generelt bredt formulerede, således at der inden for de enkelte områder er frihed for landene i den praktiske politikimplementering.

Kommissionen foreslår, at Fællesskabets Lissabon-program, som udstikker hovedlinjerne for Lissabon-reformindsatsen på fællesskabsniveau, for 2008-10 fokuseres indenfor 10 hovedmål. Disse dækker blandt andet en "Small Business Act", reduktion af administrative byrder af EU-regulering, bedre rammebetingelser for innovation med skabelse af et fællesskabspatent, indre marked for el og gas

og etablering af rammer til at realisere EU's 2020-mål for klima og vedvarende energi.

Desuden opfordrer Kommissionens fremskridtsrapport bl.a. landene til at opstille planer og mål for at forbedre grundlæggende læse-færdigheder og nedbringe antallet af unge, der forlader skolen tidligt, samt til at udarbejde nationale bredbåndsstrategier og tilstræbe, at 30 pct. af EU's befolkning og alle skoler har bredbåndsadgang senest i 2010.

Regeringen hilser fremskridtsrapporten og forslaget til Fællesskabets Lissabon-program for 2008-10 velkommen og noterer sig med tilfredshed den meget positive vurdering af Danmarks reformarbejde. Regeringen finder det positivt, at der fremadrettet helt overvejende fokuseres på implementering af reformer, og støtter fastholdelse af de nuværende Integreerede Retningslinjer for den kommende cyklus i Lissabon-strategien.

På mødet ventes generelt at være tilslutning til oplægget for den kommende cyklus af Lissabon-strategien, herunder at ordlyden af de Integreerede Retningslinjer fastholdes uændrede. Ligeledes ventes generelt at være tilslutning til udkastet til Fællesskabets Lissabon-program.

Morten Messerschmidt sagde, at der jo under dette punkt var utroligt mange interessante sager at gå i gang med, og at en af de ting, han syntes, at regeringen skulle lægge vægt på, og som han derfor ville høre, om den var enig i, var det, der stod i samlenotatet (2844 – Økofin – Bilag 1) nederst på side 16 i blokken Beskatning af alkohol. Traktatens artikel 93.

Morten Messerschmidt gjorde opmærksom på, at beskatning af alkohol i EU var et af de mest konkurrenceforvredne områder overhovedet, fordi man pålagde producenter af øl at have en minimumsafgift på 25 pct., mens man pålagde producenter af vin at have en minimumsafgift på nul procent. Han mente, at det klart var et udtryk for, at de vinproducerende lande havde været langt bedre til at lave lobbyisme og presse deres industriinteresser igennem, end de ølproducerende lande havde. Derfor syntes han, at den danske regering i den undersøgelse, der nu skulle foretages af konsekvenserne af EU's nuværende politik, burde lægge sig meget hårdt fast på at få gennemført nogle sundhedsmæssige undersøgelser og nogle konkurrencemæssige undersøgelser af, hvilke konsekvenser det havde haft, at man på den måde diskriminerede de ølproducerende lande i forhold til de vinproducerende lande, selvfølgelig med sigte på, at der kom til at ske en nivellering, så man enten sagde, at ølprodukterne også kom ned på en minimumsafgift på nul eller subsidært, at vinen fik en minimumsafgift på 25.

Morten Messerschmidt troede, at det rigtige ville være, at man lod afgiftsbelægningen finde sted i ud fra nogle sundhedsmæssige synspunkter i landene selv. Men at det i hvert fald skulle være sådan, at der blev ensartethed.

Finansministeren svarede, at det, Morten Messerschmidt havde givet udtryk for, også var regeringens position, og at det spørgsmål nu blev henvist til en status blandt sager, der var i proces. Derfor ville der ikke komme til at ske no-

get i den i det første halvår af 2008, men man ville selvfølgelig vende tilbage til den, og regeringen havde den samme position, som Morten Messerschmidt, gentog finansministeren.

Lone Dybkjær sagde, at hun syntes, det var lidt mærkeligt, at finansministeren ikke – i hvert fald ikke så vidt hun havde kunnet høre - havde nævnt noget om det, det stod omkring CO₂, altså at udvikle markedsbaserede instrumenter så som EU's kvotehandelssystem. Hun syntes, det var spændende, hvis man begyndte at gøre det i det regis, men havde bare ikke set det før.

Lone Dybkjær tilføjede, at hun godt vidste, at man diskuterede, at det nuværende system ikke var særligt godt, men ikke, at det skulle udvikles her i centrum for udviklingen af kvotesystemets nye instrumenter, og hun vidste heller ikke, i hvilket omfang Danmark deltog i det, og med hvilke synspunkter.

Finansministeren svarede Lone Dybkjær, at det, der var i fokus på det kommende møde, var Lissabon-processen, og at det ikke var hovedomdrejningspunktet for løsningen af klimaproblemerne.

Lone Dybkjær sagde, at hun udmærket godt var klar over, at det ikke var klimaproblemer, man skulle løse i forbindelse med Lissabon-processen, men at der jo var en sammenhæng mellem forureningen og væksten i den forstand, at hvis skat på arbejde var meget stor og skat på forurening var meget lille, så var der en forvriddning i systemerne. Derfor mente hun, at det var interessant i forhold til Lissabon-processen, at diskutere kvotesystemet og betalingen heraf.

I 1994 var Delors kommet med sin rapport om vækst, beskæftigelse eller hvad det nu var, og havde prøvet at illustrere sammenhængen mellem arbejde og forurening, og hvor man havde sagt, at man aldrig ville få styr på det, medmindre man også satte en pris på forureningen, og det var sådan set det, man havde gjort med CO₂-systemetbetalingen.

Det var derfor, Lone Dybkjær spurgte ind til det, sagde hun, men hun forlangte ikke, at finansministeren skulle sige så meget mere om det.

Lone Dybkjær ønskede blot at gøre opmærksom på, at det ikke var klimaproblemet, hun havde været inde på, men at hun syntes, at det var interessant, at man pludselig diskuterede kvotesystemet også i relation til Lissabon-processen. Derfor ville Lone Dybkjær gerne se det, hvis der var et eller andet interessant, men hun forlangte ikke, at man skulle udarbejde de store noter om det. Europaudvalget kunne jo også få oplysningerne som opfølgning på mødet.

Det var også det, at finansministeren slet ikke havde nævnt det i betragtning af, hvor meget fokus der er på CO₂ i forbindelse med klimaet, så kunne man sige, at det kunne være interessant også at få fokus på CO₂ i forhold til beskæftigelsen.

Finansministeren svarede, at han sådan set var enig i de bemærkninger, og at han blot ville kvittere for, at det forhold, at han var glad hurtig henover det, var blevet sat på plads af, at Lone Dybkjær havde trukket det emne frem. Det var selvfølgelig relevant at gøre det, da arbejdet med Lissabon-processen gik ud på at skabe et samlet overblik.

b) Key Issues Paper

– *Orienterende debat*

Rådsmøde 2844 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Finansministeren: Det fremgår af udkastet til key-issues-papiret, at finansiel turbulens og høje råoliepriser har forstærket usikkerheden og de nedadgående risici, selvom væksten i den samlede verdensøkonomi er robust. I EU ventes væksten omkring 2 pct.

Det primære fokus i den næste 2008-10 cyklus i Lissabon-strategien skal fortsat være på implementering. De Integrerede Retningslinjer er fortsat valide og bør ikke ændres.

I forhold til de fire hovedprioritetsområder identificeret af DER i foråret 2006 betones blandt andet effektiv investering i human kapital. I forhold til det Indre Marked er det blandt andet vigtigt med hurtig implementering af servicedirektivet samt mere effektiv konkurrence og indbyrdes forbindelser af el- og gasmarkeder. Markedsbaserede instrumenter i form af EU's kvotehandelssystem og skatter/afgifter samt fremme af nye teknologier står centralt i EU's indsats for at reducere CO₂-udslip.

Derudover lægges der vægt på at sikre fuld implementering af Stabilitets- og Vækstpagten. Medlemslande, der endnu ikke har nået deres mellemfristede mål (MTO'er), bør styrke underskuds- og gældsreduktionen.

Der er behov for at forbedre efficiensen og stabiliteten af det finansielle system. Der lægges vægt på at styrke procedurer for finansiel krisehåndtering og praktisk samarbejde mellem myndigheder i EU-landene. Det er samtidig vigtigt at forbedre risiko-håndteringen, herunder særligt i forhold til likviditet, gennemskuelighed og værdiansættelsesstandarder for komplekse finansielle instrumenter, undersøge ratingbureauers rolle og overveje forbedringer af indskydergarantiordninger.

Endvidere betones blandt andet risikobaserede kapitalkrav for forsikrings- og genforsikringsselskaber, Code of Conduct for betalingsclearing og Singe-Euro-Payments-Area, som jeg skal vende tilbage til..

Slutteligt fremgår, at ØMU'en har spillet en væsentlig rolle i forhold til at accelerere den økonomiske integration i Europa og øge modstandsdygtigheden overfor økonomiske stød.

Regeringen støtter generelt budskaberne i udkastet til key-issues-papiret og er enig i, at lande, der endnu ikke har nået deres MTO'er, altså deres mellemfristede mål, bør styrke deres underskuds- og gældsreduktion.

Fra dansk side støtter vi EU-arbejdet for bedre processer for finansiel krisehåndtering. Vi støtter samtidig at man i lyset af den finansielle turbulens analyser behovet for ændret regulering og tilsyn. Man bør dog skelne klart mellem de to spor, og først når resultatet af nævnte analyser foreligger, kan der tages stilling til, om reguleringen eventuelt skal justeres.

På mødet ventes der at være generel opbakning til de overordnede budskaber i key-issues-papiret.

Formanden gjorde opmærksom på, at det i bilaget (2844 – Økofin – Bilag 2) omkring udsigterne for den globale økonomiske udvikling blev nævnt, at man selvfølgelig ville drøfte de høje oliepriser og den forstærkede finansielle turbulens, men at udviklingen i verdensøkonomien forblev robust. På den baggrund spurgte formanden, om det ikke var en meget optimistisk vurdering, og om det egentlig ikke var klogt, i lyset af at man nu med stigende styrke talte om egentlig recession i amerikansk økonomi, at diskutere en tidlig europæisk strategi for at undgå, at det også slog igennem i Europa.

Formanden gav udtryk for overraskelse over, at regeringen mente, at vi skulle være tilbageholdende med at indføre mere effektiv kontrol med de finansielle institutioner i det hele taget. Formanden mente, at der var enighed om, at en af årsagerne til, at det var gået så rivende galt i USA, som det var, var svigende tilsyn, og han spurgte, om der derfor ikke var grund til – hvis man var klog – at komme tidligt i gang med en styrkelse af tilsynet.

Finansministeren svarede formanden, at de ville få lejlighed til at rulle verdensøkonomien ud i anden sammenhæng, da regeringen ville få en konjunkturanalyse om kort tid i forbindelse med fremsættelsen af finanslovsforslaget. Men at det, der lå til grund for den konklusion, som der var lagt op til her, netop var verdensøkonomien og ikke kun USA's økonomi, men også markedsøkonomien i Asien.

Finansministeren sagde, at det var en misforståelse, hvis han havde skabt det indtryk, at regeringen ikke syntes, at der skulle være noget tilsyn med finansieringen af institutionerne, at den skulle være slap eller skulle lempes. Det, han havde forsøgt at udtrykke sig om, var behovet for en ny regulering, han mente, at det måtte sige sig selv, at den regulering, der var, skulle følges til døren, og at der skulle være et tilsyn med størst muligt transparens.

c) Review af Det Indre Marked

– *Rådskonklusioner*

KOM (2007) 0724

Rådsmøde 2844 – bilag 1 (samlenotat side 35)

Finansministeren: Kommissionen har fremlagt en strategi for videreudviklingen af det Indre Marked. Målet er bl.a. at skabe et stærkere og mere innovativt og konkurrencepræget marked, der bl.a. udnytter potentialet i en mere effektiv åbning af det Indre Marked for tjenesteydelser bedre, giver forbrugere og virksomheder kontante fordele og gør EU i bedre stand til at udnytte fordelene ved globaliseringen.

Kommissionen lægger bl.a. op til en bedre identificering af markeder med utilstrækkelig konkurrence, en bredere anvendelse af politiske instrumenter udover direkte lovgivning, en tættere kontakt mellem EU-lande og Kommissionen samt bedre information om det Indre Markeds regler. Der skal desuden være øget fokus på viden og innovation samt på en stærk social og miljømæssig dimension.

Det er positivt, at Kommissionens oplæg til den fremtidige politik for det Indre Marked bl.a. tager udgangspunkt i åbenhed, liberalisering og styrket konkurrence.

Formandskabet ventes at lægge op til en vedtagelse af rådskonklusioner, der byder Kommissionens strategi velkommen og generelt bakker op om initiativerne, sådan som vi også gør fra dansk side.

Regeringen kan støtte udkastet til rådskonklusionerne.

4. Finansielle tjenesteydelser

a) Fælles eurobetalingsområde, SEPA

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 2844 – bilag 1 (samlenotat side 39)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 28, side 23 (seneste behandling i EUU 6/10-06)

Betalingsdirektivet

KOM (2005) 0603 – bilag 2 (grundnotat af 9/3-06)

EU-note (06) – E 5 (notat af 23/10-06 om betalingsdirektivet og dankort)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (06) – bilag 277, side 1042 (seneste behandling i EUU 23/3-07)

EUU alm. del (06) – bilag 72, side 255 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 3/11-06)

Finansministeren: Formålet med opbygningen af SEPA er bl.a. at gøre det lettere både for privatpersoner og for virksomheder at gennemføre betalinger i euro på tværs af EU-lande. Kommissionens beregninger viser, at der på længere sigt vil være betydelige gevinster ved at gå over til SEPA baserede produkter. Gevinsterne vil selvkært være størst i de lande, der har euroen som valuta, og vil dermed være relativt små for Danmark.

På det kommende møde i ECOFIN forventer jeg en vedtagelse af rådskonklusioner, der opfordrer de europæiske banker til at fremskynde arbejdet med opbygningen af SEPA, så den ny ramme for betalingsformidling er så attraktiv som muligt, allerede når SEPA sættes i gang. Det forventes igangsat i slutningen af januar.

I rådskonklusionerne fremhæves bl.a., at SEPA baserede produkter bør være attraktive og tilskynde kunderne til at gå over til disse produkter.

Med henblik på at bidrage til en god start for SEPA opfordres offentlige myndigheder til at gå over til at benytte SEPA baserede produkter forudsat, at produkterne er mindst lige så gode som de eksisterende nationale produkter.

Regeringen støtter rådskonklusionerne.

Morten Messerschmidt sagde vedrørende SEPA, at det jo fremgik af papirerne, at der var nogle enorme potentialer i dette nye system, han troede, at man over en årrække talte om over 100 mia. euro, hvilket trods alt var en anseelig sum. Men han indrømmede, at han slet ikke kunne gennemskue, hvordan den effektivisering skulle gennemføres.

Morten Messerschmidt sagde, at han hverken fra private personer eller fra virksomheder havde oplevet, at der var givet udtryk for, at der skulle være de store problemer i eurotransaktioner. Han foretog dem selv - ikke dagligt, men når han handlede på internettet - og derfor ville han gerne have, at finansministeren – ikke nødvendigvis mundtligt i Europaudvalget, men måske i et lille notat – skitserede, hvad det var for mekanismer, man havde i dag, hvordan de virkede, og hvad det præcis var, der skulle erstattes af SEPA-ordningen.

Lone Dybkjær spurgte, hvad SEPA betød for Danmark. Hun havde hørt, at finansministeren sagde, at det havde betydning, men hun havde ikke kunnet høre, hvor stor betydning det egentlig havde. Det skulle blive lidt mere sikkert, lidt bedre, men var der noget omkring pengene i det, kunne finansministeren sige noget om, hvad det konkret ville betyde for Danmark spurgte hun.

Frank Aaen sagde, at han havde et spørgsmål til SEPA ud over det, han havde udtrykt forundring over dagen før, at det lige pludselig skulle kunne generer 123 mia. euro. Han syntes, at det svarede til de regnestykker, man havde stillet op i sin tid for det indre marked, hvor der ikke havde været grænser for, hvor meget rigere alle ville blive, men hvor det bare havde vist sig, at det overhovedet ikke passede, da man lavede sine egne undersøgelser af det. Frank Aaen mente, at det ville være det samme her, at det var den rene fantasi, og han ville gerne vide, hvad var det af problemer, der var i dag, og som man kunne tjene så mange penge på at fjerne.

Frank Aaen fandt det derudover interessant at høre, hvad det ville have af konsekvenser for bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet. Han syntes, at det lød, som om det kunne have en negativ effekt på det område, og det ville han gerne have en bemærkning til.

Formanden sagde, at man fik mange borgerhenvendelser om, at det var ret dyrt at flytte penge over grænsen. Folk kunne ikke forstå, at det, at flytte penge fra et pengeinstitut til et andet pengeinstitut indenfor sit eget land, kostede ét beløb, men det, at flytte penge fra et pengeinstitut i sit eget land til et pengeinstitut i et andet land kostede meget mere.

Formanden nævnte den diskussion, der havde været omkring telefoni, og sagde, at han syntes, at det i lyset af, at man talte om borgernes Europa, var absurd, at pengeinstitutterne kunne tillade sig at opkræve meget store gebyrer for, at folk flyttede penge over grænsen.

Spørgsmålet til finansministeren var derfor, om ikke man i SEPA kunne overveje, ligesom man havde gjort det med mobiltelefonien, et europæisk indgreb, hvor man sagde, at pengeinstitutterne ikke kunne tage større honorar for at flytte penge henover grænsen, end det, de tog for at flytte penge indenfor landets grænser. Det var det, der var udgangspunktet for mobiltelefonierne, sagde formanden og tilføjede, at han mente, at det ville give et løft, så mange mennesker ville sige, at her fik de noget positivt ud af det europæiske samarbejde.

Finansministeren svarede, at situationen indenfor eurolandene var, som formanden ønskede, at den skulle være for hele EU, og at det måske var et

meget praktisk, jordnært og godt argument for, at det var en god idé at få euroen, så man slap for de gebyrer.

NOT Finansministeren tilbød at levere et notat vedrørende SEPA og sagde, at man selvfølgelig kunne diskutere, om 123 mia. euro var mange penge. Det var de selvfølgelig i dansk kontekst, men i den store europæiske kontekst spredt over en årrække, var det vel heller ikke flere penge end som så, tilføjede han. Finansministeren tilbød at folde det ud i et stykke papir, fordi man jo var helt nede i maskinrummet i disse betalingssystemer, og dem ville han ikke sidde og kloge sig på i detaljer.

Frank Aaen sagde, at det godt kunne være, at det ikke var så meget, men hvis man kunne sætte yderligere power på SEPA, så svingede man sig helt op til, at det var 361 mia. euro, der eventuelt kunne vindes, altså 0,7 pct. af BNP, så det var altså ikke småting, man snakkede om, sagde Frank Aaen, og derfor glædede han sig til at se det lovede papir.

Frank Aaen gjorde opmærksom på, at han ikke havde fået svar på sit spørgsmål, om der var problemer i det vedrørende grænseoverskridende økonomisk kriminalitet.

Lone Dybkjær sagde, at hun blot ville tilkende give, at det i betragtning af, at der var 500 mio. EU-borgere ikke var et dramatisk et beløb, det var 2.000 kr. pr. borger, så vidt hun kunne regne det ud.

Finansministeren svarede vedrørende den grænseoverskridende kriminalitet, at det forhold, at man gik ned i maskinrummet og fin-tunede nogle ting, der førte til, at man billigjorde omkostningerne ved eurotransaktioner, ikke skabte bedre muligheder for grænseoverskridende kriminalitet. Det var neutralt i så henseende.

NOT **Formanden** konkluderede, at Europaudvalget ville få et notat omkring prisstigningerne i forbindelse med indførelsen af euroen, og hvad der kunne siges om det, og også om SEPA. Formanden tilføjede, at spørgsmålet godt kunne blive formuleret skriftligt, men at Europaudvalget gerne i tilknytning til det, ville vide, hvilke konsekvenser man kunne drage af subprimekrisen med hensyn til tilsynet. Han mente, at der var al mulig grund til at stramme bardunerne, så vi ikke rullede ind i noget tilsvarende det, man havde set i USA.

NOT Formanden sagde afrundende, at han troede, at hele Europaudvalget følte, at det ville være meget nyttigt at få et notat omkring prisstigninger, fordi der ikke var nogen tvivl om, uanset om det var sandt eller ej, at det var en stærkt indarbejdet forestilling, at alle priser på almindelige forbrugsvarer ville få et ordentligt spring opad. Hvis det simpelt hen var et forkert indtryk, troede formanden, at det ville være godt at få det op i en debat.

Formanden sagde, at han havde siddet og tænkt over dette med, om 123 mio. euro var mange penge eller ej, at alt jo var relativt, som Lone Dybkjær havde været ind på, men at det var det dobbelte af hele verdens ulandsbistand, så det var trods alt en slags penge, tilføjede han, for at give proportionerne i det.

FO Punkt 2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om akkrediterings- og markedstilsynskrav i forbindelse med markedsføring af produkter

- Forelæggelse med henblik på tidligt forhandlingsoplæg

KOM (2007) 0037

KOM (2007) 0037 – bilag 3 (samlenotat side 1)

KOM (2007) 0037 – bilag 2 (grundnotat af 28/3-07)

KOM (2007) 0037 – bilag 4 (henvendelse af 15/1-08 fra Dansk Industri)

KOM (2007) 0037 – bilag 5 (henvendelse af 16/1-08 fra Forbrugerrådet)

Formanden bød økonomi- og erhvervsministeren velkommen og sagde for sit eget vedkommende, at Europaudvalget var meget tilfreds med at blive inddraget nu i de to vigtige sager, der i øjeblikket foregik førstebehandlingsaftaleforhandlinger om.

FO Økonomi- og erhvervsministeren (Bent Bentsen): Jeg vil nævne to sager til forhandlingsoplæg i dag. Begge sager er tidlige forhandlingsoplæg, som jeg vil bede om i lyset af de igangværende forhandlinger i Bruxelles. Sagerne er på dagsordenen til politisk enighed for rådsmødet 25.-26. februar. De forventes behandlet i COREPER den 25. januar, altså inden jeg vil forelægge resten af rådsmødet på ordinær vis her i udvalget den 8. februar. Derfor kommer jeg her i udvalget i dag.

Begge forslag indgår som en del af Kommissionens indre markedspakke på vareområdet. Kommissionen fremlagde den 14. februar 2007 en samlet pakke for varer. Pakken består af 3 forslag.

Samlet set vil pakken sikre en bedre beskyttelse af forbrugere i hele EU gennem en forbedret kontrol af varerne på markedet. Desuden vil pakken forbedre virksomhedernes konkurrencevilkår.

Det forslag, jeg ikke vil bede om forhandlingsoplæg på i dag, vedrører en ny procedure for administration af reglerne om gensidig anerkendelse af varer. Det forslag forelagde jeg udvalget til forhandlingsoplæg i maj 2007.

I dag vil jeg forelægge de to øvrige forslag i pakken. Det skal nævnes, at jeg planlagde at indhente forhandlingsoplæg på den ene del i november 2007, men fravalgte dette igen på grund af Folketingsvalget.

Udvalget for det indre marked og forbrugerbeskyttelse i Europa-Parlamentet har vedtaget sin betænkning om forslagene. På den baggrund forventes Parlamentet at stemme om forslagene i februar 2008.

Det nye slovenske formandskab ønsker at lave en aftale med Europa-Parlamentet i første læsning. Derfor har formandskabet meddelt, at det vil forelægge forslagene til behandling i COREPER på et møde den 25. januar 2008.

Det første af de to forslag jeg vil orientere udvalget om er forslag til forordning om akkrediterings- og markedstilsynskrav i forbindelse med markedsføring af produkter.

Sagen nævner jeg med henblik på forhandlingsoplæg.

Forslaget sætter en ramme for EU-landenes kontrol med, om produkter, som er på markedet, overholder gældende EU-regler. Den såkaldte markedskontrol.

Markedskontrollen herhjemme foretages af en række forskellige myndigheder. For eksempel står Arbejdstilsynet for kontrol med maskiner, som har betydning for arbejdssikkerheden. På mit eget område fører Sikkerhedsstyrelsen kontrol med bl.a. legetøj, fyrværkeri og el-apparater. Mens Erhvervs- og Byggestyrelsen i samarbejde med kommunerne har ansvaret for kontrol med byggevarer, som eksempelvis vandhaner.

Forslaget indeholder desuden bestemmelser om akkreditering af de laboratorier og institutter, der vurderer, om produkter, som sendes på markedet, overholder EU-reglerne.

Akkrediteringen i Danmark varetages af organisationen DANAK.

Akkrediteringen er så at sige en blåstempling eller kvalitetssikring af, at vurderingsorganerne arbejder efter samme standarder.

Herudover fastsætter forslaget bestemmelser om toldmyndigheders kontrol af varer fra lande uden for EU.

Formålet med forslaget er at styrke forbrugerbeskyttelsen. Det sker ved, at der fastsættes krav til, at alle lande skal foretage markedskontrol på et vist niveau.

I dag er der på mange områder kun en indirekte forpligtelse til at føre markedskontrol. Jeg kan give et eksempel. På maskinområdet er medlemslandene alene forpligtede til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at EU-reglerne overholdes. Dette fortolkes forskelligt i de forskellige medlemslande, hvilket udover at være utilfredsstillende for den arbejder, der bruger maskinen også giver uens konkurrencevilkår for virksomhederne.

Samtidig oplever vi, at der er varer på EU's marked, som udgør en risiko for vores sundhed, sikkerhed eller miljø. Et eksempel er sommerens sager på legetøjsområdet. Her måtte legetøjsfirmaet Mattel tilbagekalde mange stykker legetøj, da de viste sig at være farlige og ikke overholdt EU-lovgivningen.

Sagen viste tydeligt, at der er behov for at styrke kontrollen med produkter på markedet. Det er nødvendigt, at vi sikrer forbrugerne bedre imod farlige og ulovlige produkter. Det er derfor vigtigt at indføre visse minimumskrav i EU for markedskontrollen.

Med forslaget indføres krav om, at medlemslandene skal udføre konkrete formler for kontrol. Landene skal desuden udforme nationale kontrolprogrammer og ko-

ordinere de forskellige myndigheders aktiviteter. Derudover er der krav om mere samarbejde mellem de nationale myndigheder i EU.

Når varerne bevæger sig frit i det indre marked, er det afgørende, at vi ligeledes sikrer, at myndighederne samarbejder godt og effektivt på tværs af grænser med at håndhæve de fælles regler.

I dag findes der nogle regler om markedskontrol for forbrugerprodukter i det generelle produktsikkerhedsdirektiv. I dette direktiv er der nogle bestemmelser om, hvad medlemslandene kan gøre for at kontrollere produkterne. Forordningsforslaget skærper disse krav ved at sige, hvad der skal gøres for at kontrollere produkterne. På den måde skærpes kontrollen med for eksempel barbies dukker og andet legetøj, som indeholder magneter, der kan påføre store skader, hvis børn sluger dem.

Regeringen støtter derfor, at forordningen kommer til at få forrang for det generelle produktsikkerhedsdirektiv. Det vil sikre det højeste beskyttelsesniveau for alle typer af produkter.

Fælles europæiske krav til markedskontrol vil også gøre forholdene mere ensartede for virksomhederne. Man vil kunne forvente sig den samme kontrol af de produkter, der sendes på markedet, hvad enten det sker i Grækenland eller Finland. Det vil betyde mere lige konkurrencevilkår i det indre marked for virksomhederne.

Af samme årsag er regeringen også positiv overfor forslagets bestemmelser, som fastsætter ensartede regler for de organisationer, der udfører akkreditering. Akkreditering sikrer, at der er et ensartet kvalitetsniveau hos de laboratorier og institutter, som vurderer om produkter overholder EU-reglerne, inden produkterne sendes på markedet.

Lad mig give et eksempel.

Teknologisk Institut foretager vurderinger af, om forskellige byggevarer og maskiner lever op til EU-reglerne inden de bliver sendt på markedet. For at få den beføjelse har Teknologisk Institut ladet sig akkreditere af DANAK. Akkrediteringen har dermed til formål at sikre, at produktvurderingen i de forskellige lande sker ud fra nogenlunde samme standarder.

I sidste ende vil mere ensartet akkreditering skabe mere lige konkurrencevilkår for virksomhederne. Deres produkter bliver i højere grad bedømt ud fra samme målestok. Det er også med til at sikre, at produkterne på markedet i højere grad overholder EU-reglerne, hvilket jo også bidrager til en bedre forbrugerbeskyttelse.

Der er i Rådet generel opbakning til de foreslåede regler om akkreditering og markedskontrol. Der er enighed om at undtage visse områder fra forslaget, fordi der her i forvejen gælder særlige regler om markedskontrol. Det drejer sig for eksempel om foderstof- og fødevarerområdet. Der er i Rådet reelt kun uenighed om, hvorvidt forordningen skal have forrang for det generelle produktsikkerhedsdirektiv.

Europa-Parlamentets udvalg for Det Indre Marked og forbrugerbeskyttelse har stillet en række ændringsforslag med henblik på at skærpe medlemslandenes forpligtelser til at føre kontrol. Dette vil øge de statsfinansielle omkostninger.

Desuden har Parlamentet foreslået, at forordningen skal finde anvendelse, med mindre der findes specifikke regler med det samme formål i sektorlovgivningen. Dette princip om forrang for særlovgivning skal ifølge Parlamentet også gælde i forhold til det generelle produktsikkerhedsdirektiv.

Regeringen er overordnet positiv overfor de af Europa-Parlamentets forslag, som har til hensigt at styrke markedskontrollen. Men det er vigtigt, at indsatsen målrettes, så vi får størst mulig effekt i forhold til omkostningerne.

FO

Regeringen kan støtte det foreliggende kompromisforslag fra formandskabet, og vi støtter også en løsning med Europa-Parlamentet, så længe der sikres størst mulig forbrugersikkerhed og klarhed over, hvornår reglerne finder anvendelse.

Formanden takkede økonomi- og erhvervsministeren og tilføjede, at han havde glemt at sige, at regeringen allerede havde et ønske om eventuelt at forelægge disse punkter her lige efter valget, men at det, da det var hans opfattelse, at det var så vigtige sager, at hele udvalget burde være samlet, først skete i det indeværende møde.

Orla Hav takkede økonomi- og erhvervsministeren for gennemgangen.

Orla Hav syntes, at det lød rigtig fornuftigt at få nogle akkrediterings- og markedstilsynskrav, men at det, der var mindre velbeskrevet i papirerne, så vidt han kunne læse dem, var, hvilke sanktionsmuligheder man ville overveje at sætte ind ved en tilsidesættelse af de regler, der måtte blive indført.

Orla Hav gjorde opmærksom på, at der jo i Danmark er nogle stolte traditioner for, at forbrugerne direkte er involverede i at sikre, at markedet nu også reagerer optimalt og agerer efter de spilleregler, der er. Derfor ville han gerne vide, om det i overvejelserne indgik, at sikre forbrugerne ret til og gode muligheder for at være involveret i processen aktivt, så det ikke bare, som der stod i et af papirerne, var nogle regler, som skulle formidles til forbrugerne.

I Danmark havde vi jo tradition for, gentog Orla Hav, at forbrugerne deltog i processen, og det troede han var ganske fornuftigt.

Lone Dybkjær takkede også økonomi- og erhvervsministeren for, at han forelagde punkterne så tidligt. Men, tilføjede Lone Dybkjær, hun syntes, at det var enormt indviklet, og at økonomi- og erhvervsministerens forelæggelse desværre ikke havde gjort det lettere at forstå det.

Lone Dybkjær bad om, at Europaudvalget, når det drejede sig om så indviklede sager, fik dem skåret ud på en måde, så det fremgik, hvad problemerne var. Hun syntes, at forelæggelsen havde været en lind strøm af ord, ligesom der var en lind strøm af ord i papirerne, og at den ikke havde hjulpet Europaudvalget, at økonomi- og erhvervsministeren lige så godt bare kunne have siddet og læst papirerne op. Lone Dybkjær mente, at det skulle have været forberedt på den måde, at økonomi- og erhvervsministeren havde sagt, hvad problemerne var. Det kunne økonomi- og erhvervsministeren godt have været fair nok til at sige til Europaudvalget, så de havde fået et tilskud i forhold til de

fremsendte notater. Hun sagde lige ud, at hun var lidt træt af, at de ikke havde fået det, fordi hun faktisk ikke syntes, at hun var blevet klogere af det, økonomi- og erhvervsministeren havde sagt, og at hun gerne ville blive det, når hun sad i Europaudvalget.

Lone Dybkjær spurgte med henvisning til, at man skulle have et nationalt økonomisk uafhængigt akkrediteringsorgan, hvem der skulle sidde i bestyrelsen for det, hvad man forestillede sig, om forbrugerne ville komme ind i det, eller om forbrugerne ikke ville komme ind i det.

Frank Aaen sagde, at Enhedslisten selvfølgelig også syntes, at det var positivt, at Europaudvalget fik nogle tidlige fremlæggelser, og at man måske skulle overveje, at de blev endnu tidligere – forstået på den måde, at man kunne nå at stille spørgsmål og få svar inden Europaudvalgsmødet. For noget af det, der var blevet nævnt, var ikke noget, Europaudvalget kunne forvente at få udboret grundigt nok i løbet af en halv time ved et udvalgsmøde.

Det var ikke en kritik af, at Europaudvalget fik de sager forelagt i det indeværende møde, tilføjede Frank Aaen, men udtryk for et ønske om at få det gjort endnu bedre.

Formanden fulgte op på det, Orla Hav havde sagt, og sagde, at han havde forstået økonomi- og erhvervsministeren sådan, at man i princippet var enig i de ændringsforslag, som Parlamentet stillede, altså at der blev et større ansvar for importørerne og dette med speciel lovgivningsforrang frem for generelle regler, det syntes han var fint.

Vedrørende forbrugerens adgang sagde formanden, at Forbrugerrådet selv gjorde opmærksom på, at der var nogle af standardiseringsorganerne, forbrugerne ville blive holdt ude fra. Dertil kom det, Orla Hav havde været inde på de økonomiske muligheder for at de grønne organisationer og forbrugerorganisationer kunne deltage. Spørgsmålet var, om økonomi- og erhvervsministeren kunne give et almindeligt velvillighedstilsagn om, at disse organisationer både ville få adgang og ville få den fornødne økonomi til at kunne deltage. De skulle ikke sidde i Europaudvalget og bevilge pengene, sagde formanden, men han syntes, det var vigtigt, at det ikke var økonomiske problemer, der spærrede for en bred repræsentation af interesser, tilføjede han.

Formanden tilføjede, at det var klart, at man hele tiden skulle prøve at få dette her gjort så godt som muligt, men at det i princippet jo var sådan, at efter reglerne skulle ministeren komme til Europaudvalget, så snart Danmark begyndte at tage stilling, og hvis man ændrede holdning undervejs, skulle ministeren også komme tilbage til Europaudvalget. Inden da skulle man så vidt muligt have været i fagudvalget, hvor der så var mulighed for at stille spørgsmål og få svar, og økonomi- og erhvervsministeren lå faktisk på en skala fra 1 til 10, over 5 med hensyn til at opfylde sin informationspligt.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at der var stillet mange spørgsmål og mange tekniske spørgsmål, og at han ville give Lone Dybkjær ret i, at der var tale om to meget teknisk komplicerede forslag, og at de derfor havde at gøre med maskinrummet i EU, når de talte Det Indre Marked. Derfor syntes

økonomi- og erhvervsministeren også, det var vigtigt, at politikerne holdt fast på det overordnede, nemlig hvad vi fik ud af forslagetets regler.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde overordnet, at der set fra hans stol var tre væsentlige forbedringer.

For det første ville man få bedre kontrol med, at varerne levede op til EU's regler, man dæmmede op mod farlige eller sundhedsskadelige produkter. Det troede økonomi- og erhvervsministeren, at alle kunne være enige om, ville være til gavn for forbrugerne.

For det andet ville man stramme op i de erhvervsdrivendes forpligtelser til at udlevere oplysninger, der ville gøre det lettere for myndighederne at undersøge produkterne.

For det tredje ville der blive skabt mere ensartede regler og procedurer. Det ville give lige konkurrencevilkår for virksomhederne til fordel for de virksomheder, der i forvejen havde overholdt reglerne.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at han havde svært ved at se, at Danmark kunne stemme imod disse klare forbedringer, og han kunne heller ikke tro, at det skulle være Europaudvalgets holdning, at Danmark skulle gøre det.

Men det rykkede ikke ved, at der var et hav af tekniske spørgsmål i disse forslag, sagde erhvervsministeren, og han syntes, det var vigtigt, at man fik hovedsporet for, hvad det egentlig var, vi opererede med her.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde til Lone Dybkjær, at der var et menukort over, hvordan man skulle gå ind og bruge den ny metode på den fremtidige lovgivning. Det var jo rigtigt, som Forbrugerrådet sagde: Hvad er det egentlig for noget? Det var jo fremtidig lovgivning. F.eks. skulle der måske komme et nyt direktiv om, hvordan B&O fremstillede fjernsyn, og så synes økonomi- og erhvervsministeren i hvert fald, at det var rart, at man for det væsentlige ville kunne bruge dette her, så vi fokuserer på det overordnede.

Vedrørende det spørgsmål, formanden og Orla Hav havde stillet: Hvad med forbrugerne? sagde økonomi- og erhvervsministeren, at der var ingen tvivl om, at forbrugerne skulle bidrage til dette her, og at vi jo havde den ordening, når der var tale om standardisering i EU, at forbrugerne havde mulighed for at deltage. Man havde jo en forbrugerkomité siddende, som forskellige organisationer også var repræsenteret i, og staten afholdt udgifterne til, at forbrugerne også kunne være til stede, når man skulle have møde i de internationale standardiseringsorganer.

Derfor kunne økonomi- og erhvervsministeren kun sige, når talen var om forbrugerdeltagelse i hele standardiseringsarbejdet, at regeringen var meget åben over for at give forbrugerne mulighed for at deltage i de møder, der var i den forbindelse.

Økonomi- og erhvervsministeren gjorde i den forbindelse opmærksom på, at Dansk Standard fik en årlig bevilling over finansloven, og at Økonomi- og Erhvervsministeriet på den baggrund indgik en resultatkontrakt med Dansk Standard. Der var i 2007 afsat et par hundrede tusinde kroner af den bevilling til forbrugerrelateret arbejde. Det var penge, der anvendtes til de aktiviteter,

som de, der sad i forbrugerkomiteen fandt relevante, herunder også Forbrugerrådet. Og det var bl.a. for at kunne afholde udgifter i forbindelse med rejser til deltagelse i de møder, der blev holdt, sagde økonomi- og erhvervsministeren. Hvis der blev flere møder, var han villig til at sige, at de relevante udgifter i forbindelse hermed, ville blive afholdt, så forbrugerne kunne deltage i dem. Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at man som et eksempel herpå kunne se, at Danmarks Naturfredningsforening sad med i det CSR-samarbejde, der opererede i øjeblikket, og at de rejseudgifter, der var forbundet med det, blev afholdt. Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at man selvfølgelig skulle fortsætte med det, og han tilføjede, at det var hans helt klare holdning til det.

På Orla Havs spørgsmål om, hvilke sanktionsmuligheder der lå i dette her, svarede økonomi- og erhvervsministeren, at var der eksempler på lande, hvor en national akkrediteringsordning ikke leverede ydelser af den kvalitet, man kunne forlange af dem, ville forordningen generelt tage hånd om problemstillingen ved at stille krav om, at de nationale myndigheder hele tiden løbende skal overvåge, at akkrediteringsorganisationen opfylder de relevante krav. Det skulle bl.a. ske ved en evaluering udført af den fælles europæiske akkrediteringsorganisation. Det ville sige, at det i den sidste ende var Kommissionen, der skulle holde øje med det.

Økonomi- og erhvervsministeren tilføjede, at han ikke på stående fod kunne sige, om der var noget bødeansvar, men at han kunne sige, at hvis de nationale akkrediteringsorganisationer ikke holdt sig til det gældende regelsæt, så ville de få en over næsen, og han gentog, at det i den sidste ende var Kommissionen, der var ansvarlig for det.

Det, der nu var lagt op til, var at man skulle prøve at sørge for, at man fik nogle ens vurderinger, da det jo var vigtigt, at de institutter, der vurderer ydelserne i Grækenland, Portugal og lignende lande, gjorde det ud fra de samme kriterier, som vi gjorde det her. Og her var det jo sådan, at vi havde DANAK, som indgik aftaler med de teknologiske institutter, og vi måtte også foretage evaluering af, hvordan de gjorde det, og prøve at se, om de opfyldte alle kravene, sagde økonomi- og erhvervsministeren. Men, tilføjede han, han var nu ikke så bange for, at de danske teknologiske institutter ikke gjorde deres arbejde ordentligt.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at hele akkrediteringssystemet selvfølgelig var meget teknisk, hele akkrediteringssystemet, der gik ind og sikrede, at man fik nogle fælles retningslinjer. Nogle havde det måske som han på den måde, at de syntes, at Danmark var den dygtigste i klassen til dette her, og at der så var andre steder i Europa, hvor man måske ikke brugte de samme ressourcer, men nu prøvede man altså her på at få en fælles referenceramme ved at sørge for at få nogle ens vurderinger både af institutterne, der fortog vurderingerne, men samtidig også i den måde, man vurderede selve produkterne på. Det ville, syntes økonomi- og erhvervsministeren, være meget, meget gavnligt for forbrugerbeskyttelsen, og det var derfor, regeringen

var enig i den linje, der lå, og det var den linje, den ville følge i COREPER den 25. februar.

Økonomi- og erhvervsministeren tilføjede, at de nu sad i Europaudvalget forud for COREPER's møde og skulle prøve på at lægge et kørespor frem for forhandlingerne om de to forslag. Hvis der var nogen, der ønskede en mere teknisk gennemgang af dem, var han selvfølgelig klar til at give det fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, for det var rigtigt, som Lone Dybkjær havde sagt, det var teknisk utroligt kompliceret. I givet fald ville økonomi- og erhvervsministeren gerne have, at de spørgsmål, de havde, kom ind skriftligt, så de hurtigt kunne få dem håndteret. Han mente, at det måske ville være lidt klogere end, at han sad i Europaudvalget og gennemgik det i nogle overordnede termer. Når man talte om det andet, var det selvfølgelig rigtigt, som Frank Aaen og Lone Dybkjær havde sagt, at der var usikkerhed, og at det kunne godt være, at det, når økonomi- og erhvervsministeren talte om menukort, måske var lidt uklart, men det var i fremtidig lovgivning, man kunne bruge det som reference, det var den skematiske del, man skulle køre fremover, så man fik gjort det ens.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at han ikke kom for at presse nogen, at han var kommet for i det indeværende møde at sige, at det var den linje, regeringen ville følge i COREPER. Det gav ham så også en mulighed for at møde op i Europaudvalget igen den 8. februar, og han kom gerne, sagde han. Men han understregede, at det var det spor, han havde gjort rede for, der var det, regeringen ville følge i COREPER, og at Europaudvalget så kunne sende nogle skriftlige spørgsmål og få dem besvaret samtidig med, at han kunne sige, hvortil man var kommet i COREPER.

Formanden gjorde økonomi- og erhvervsministeren opmærksom på, at man havde lempet reglerne i Europaudvalget, fordi der nogle gange kom nogle meget tekniske spørgsmål, som det ville være fuldstændigt urimeligt at forlange, at en minister skulle kunne besvare. Men ministeren var jo ofte ledsaget af eksperter, der ville kunne svare på de spørgsmål, og det lå der ikke noget tab i. Formanden nævnte som et eksempel, at det havde været en stor hjælp, da justitsministeren i Europaudvalget forelagde alt det juridiske omkring hele Lisabontraktaten, at de politiske spørgsmål blev besvaret af hende, men at Europaudvalget havde direkte adgang til at få svar på de tekniske spørgsmål af hendes embedsmænd.

Men det var op til ministeren selv at beslutte, om det var en idé, sagde formanden.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at han bestemt ikke havde noget imod at bruge den fremgangsmåde, men at han ikke vidste, om der var nogen, der kunne svare.

Formanden foreslog, at de ventede med at afgøre det, til de så, om der kom sådanne spørgsmål.

Morten Messerschmidt takkede for svaret, og sagde, at fra ham skulle der ikke lyde ét ondt ord om, at de havde diskussionen nu, han syntes at det kun var godt, og at mange af de notater, de havde fået sendt over, gav et godt

indblik, når man tænkte på, at det var et teknisk meget detaljeret område, og at der jo var mulighed for at gå på internettet og hente alle de der underliggende direktiver.

Morten Messerschmidt sagde, at for ham stod produktansvarsdirektivet som et af de områder, hvor EU faktisk havde gjort noget godt, fordi man dér havde indført et objektivt ansvar for fejl og skadesforvoldelse for producenten. Men de fleste ville så også i den forbindelse kunne huske, hvordan man et år tidligere var blevet bedt om at ændre sit hæftelsesansvar for mellemhandlere, som dengang også havde hvilet på et objektivt grundlag. Det var hele den ændring, der lå i § 10 A sådan, at man ikke hæftede objektivt, men kun hæftede for fejl og mangler, hvis man var mellemhandler over for producenten. Det ledte Morten Messerschmidt hen til at sige, at et af de problemer, der kunne opstå i dette her, og som han også fornemmede, at økonomi- og erhvervsministeren bevægede sig i randområdet af, det var, at det var meget fint, at vi på EU-plan havde nogle produktskvalitetskrav i et produktsikkerhedsdirektiv, nogle forskellige bestemmelser for, hvor megen sikkerhed et produkt skulle tilsikre for, at man ikke kunne ifalde ansvar. Det var fint, sagde Morten Messerschmidt, og det var også meget fint, at CE-mærket kun kunne sættes på et produkt, såfremt produktet efterlevede alle de sikkerhedskrav. Men problemet var, som økonomi- og erhvervsministeren havde sagt et par gange, at det var en totalharmonisering, og at det var en forordning, som svarede til et direktiv. Fordi det ville forhindre Danmark i at lægge sig højere i forhold til forbrugersikkerhed end det, man nu blev enige om på EU-plan, og det var præcis det, der havde været problemet med produktansvarsdirektivet et år tidligere, da vi var blevet pålagt at indføre en § 10 A, som var en klar forringelse af forbrugersikkerheden, sagde Morten Messerschmidt.

Derfor spurgte han, om det ikke ville ikke blive til skade for forbrugerne, at man fik totalharmoniserede forbrugersikkerhedsregler. Han mente, at det da var meget bedre for forbrugerne at have et minimumsniveau, som landet skulle lægge sig på, således at vi i Danmark kunne indføre bedre forbrugersikkerhedsregler, som man rent faktisk havde haft det frem til lovændringerne i begyndelsen af forrige år.

Lone Dybkjær sagde, at hun var lidt ked af sine første sure bemærkninger, hvis hun havde sagt det for surt. Men at hun bare syntes, at det med henblik på fremtiden var vigtigt, da der også var embedsmænd til stede, at få sagt, hvad det var for et tilskud, Europaudvalget skulle have, når det fik forelagt noget.

Lone Dybkjær tilføjede, at økonomi- og erhvervsministeren skulle have ros for at komme så tidligt til Europaudvalget – ingen bebrejdelser over det - og at hun var helt enig med økonomi- og erhvervsministeren i, at det selvfølgelig ville give Europaudvalget mulighed for at stille nogle skriftlige spørgsmål og få nogle svar inden det egentlige endelige forhandlingsmandat, samtidig med, at de var orienterede omkring den overordnede måde, han vil håndtere disse to forslag på.

Økonomi- og erhvervsministeren havde selv sagt – og det var jo også sådan så embedsmændene, der forberedte arbejdet hørte det - at han oplevede, at der var tre væsentlige forbedringer, bl.a. bedre kontrol med varerne, sagde Lone Dybkjær. Hun tilføjede, at det kaldte hun den politiske vinkel på det, og at det var den, hun havde savnet ved gennemgangen, men som økonomi- og erhvervsministeren så var kommet med i svaret. Lone Dybkjær vidste ikke, om det var udtømmende, men det var også ligegyldigt, der var altså tre områder, sagde hun, og hun syntes, at økonomi- og erhvervsministeren i forelæggelsen skulle være gået ind i dem - fremfor at starte på denne her la-la-la-la måde, sagde Lone Dybkjær og undskyldte udtrykket – fordi den så ville have været koblet til det politiske, og han kunne så have eksemplificeret det ved at nævne, hvad det var, der blev bedre ved kontrollen af varerne, f.eks. at erhvervslivet ville blive forpligtet til at give flere oplysninger gennem sådan og sådan.

På den måde havde man ligesom koblet det politiske og det tekniske, sagde Lone Dybkjær og tilføjede, at hun meget ville bede om, at man gjorde det fremover. Selv om det var nogle meget tekniske forslag, havde de også brug for at få at vide, hvad de egentlig handlede om politisk set, og det syntes hun fortabte sig i detaljerne, for hvis man fik for mange detaljer, forsvandt overblikket totalt. Det kunne selvfølgelig skyldes mangel på kompetence, sagde Lone Dybkjær, men det kunne hun jo ikke bruge til noget, hun skulle jo have svarene alligevel.

Lone Dybkjær gjorde opmærksom på, at hun ikke havde fået svar på, om forbrugerne skulle med ind i bestyrelsen, eller hvordan den kom til at se ud, om den nationale akkreditering ville blive non-profit, hvordan den ville blive, og om forbrugerne ville komme med som repræsentanter osv.

Vedrørende anvendelsesområdet sagde Lone Dybkjær, at hun ikke rigtigt havde fået svar på, om man kunne regne med, at de eksisterende direktiver var bedre end dette her, hvis de eksisterende direktiver havde forrang. Det kunne være, at det spørgsmål også skulle formuleres skriftligt. Det var ikke helt det samme, som det Morten Messerschmidt og Frank Aaen havde været inde på, men lidt i samme retning, at vi skulle ikke komme i en situation, hvor vi blev ringere stillet, end vi er. Lone Dybkjær syntes ikke, at hun havde fået svar på, om der var områder, hvor Danmark blev ringere stillet, end vi var i dag.

Lone Dybkjær tilføjede, at hun godt var klar over, at hun heller ikke havde været specielt klar.

Frank Aaen sagde, at han havde læst i avisen, at Thor Pedersen blev søvnløs, hvis han opdagede, at han var enig med ham, så med fare for at gøre skade på ministerens nattesøvn, ville han sige tak for svaret, for han havde godt nok ikke fået svar på det, han havde spurgt om, men han havde fået mulighed for at få svar.

Frank Aaen gav udtryk for megen tilfredshed med, at Europaudvalget ikke i det indeværende møde skulle give et mandat og tro, at nu vidste de alt om

dette her, men at de fik mulighed for at stille spørgsmål og få svar og så at give mandatet på et senere tidspunkt.

Frank Aaen sagde, at han, da han et par dage før havde forberedt sig til det indeværende møde, selvfølgelig havde været begejstret for, at økonomi- og erhvervsministeren ville komme tidligt til Europaudvalget - og til fagudvalget, men det havde man så ikke altid mulighed for at deltage i, da man kunne sidde nede i Folketingssalen – og bad om mandat, men at det jo også kunne være en slags ruse, forstået på den måde, at så satte man sig her på stedet og kørte direkte ind i rusen, og når man så kom til den endelige mandatgivning 14 dage senere, havde man sådan set allerede sagt ja, og så var den potte sådan set ude.

Derfor var Frank Aaen, sagde han, meget tilfreds med denne her proces. Det var klart, at man andre gange godt kunne afklare en sag med spørgsmål og svar direkte på mødet, men nogle gange var der brug for at arbejde mere med den. Frank Aaen roste økonomi- og erhvervsministeren for at give mulighed for det her, og gjorde opmærksom på, at der i løbet af et par dage ville komme nogle skriftlige spørgsmål fra Enhedslisten til økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde for at berolige medlemmerne, hvis der skulle være misforståelser, at han selvfølgelig godt ville svare på det politiske og give embedsmændene mulighed for svare på nogle af de tekniske spørgsmål, og at det jo ikke betød, at der ikke kunne stilles spørgsmål omkring de ting.

Men omkring selve mandatet ville økonomi- og erhvervsministeren gerne have en afklaring af, om ministeren fik et mandat eller ikke fik et mandat, for det havde noget at gøre med de forhandlinger, der skulle være i COREPER den 25. januar.

Økonomi- og erhvervsministeren gentog, at han gerne ville svare på de stillede spørgsmål, og at der i det, Lone Dybkjær havde sagt, naturligvis kunne være noget rigtigt, men at han ikke vidste, om de spørgsmål, der var stillet til ham, var mere klare end de svar, han havde givet hende.

Når man talte om selve akkrediteringssystemet var det sådan, at forbrugerne ikke sad med, men de var med i standardiseringsprocessen og dér, hvor man kørte nye metoder. Det var dér, man sagde, at man ville give forbrugerne og NGO'erne osv. Bedre muligheder for at deltage.

På Lone Dybkjærs spørgsmål, om den gamle metode var bedre end den nye metode til at lovgive efter, svarede økonomi- og erhvervsministeren, at det var klart, at den nye metode var mere overordnet, og at der så var de undtagelser, hvor man sagde, at man selv måtte køre videre. Men det gik jo på i fremtiden at få en mere overordnet linje i den lovgivning, der lå på produkterne.

Kim Mortensen medgav økonomi- og erhvervsministeren, at hvis han havde sagt meget, der var svært at forstå, var der i hvert fald én ting, han var enig i, og det var, at det, de havde at gøre med her, var meget teknisk kompliceret. Derfor var der mange, der lænede sig en del op af, at vi havde en forbrugerindflydelse på akkreditering og godkendelse af dette her. Derfor havde

både Orla Hav og han lagt vægt på at få sagt, at de gerne ville være sikre på, at der var de optimale muligheder for organisationerne til at deltage i det.

NOT Derfor bad han om skriftligt at få dels et overblik over, hvad der var af relevante organisationer, dels hvordan de økonomiske muligheder var for, at de organisationer kunne deltage. Det gjaldt både de forbrugerorganisationer og de grønne organisationer, der skulle deltage i dette arbejde, da det var relevant for begge typer af organisationer.

Frank Aaen sagde, at han troede, at det bevægede sig i den rigtige retning, men at han gerne, inden han gav mandat på Enhedslistens vegne, ville have et skriftligt svar på det spørgsmål, han havde stillet, selv om han erkendte, at det, han havde hørt, lød rimeligt. Men Frank Aaen syntes, at han måtte være helt sikker, inden han sagde ja til disse ting.

NOT **Lone Dybkjær** sagde, at hun på baggrund af, at hun havde forstået, at Forbrugerrådet nu var repræsenteret i det danske institut, gerne ville vide, om de tilsvarende institutioner var det i de andre lande, men at hun ville stille det spørgsmål skriftligt.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde prøvet at genlæse forskellige ting, og at hun syntes, det virkelig ville have været dejligt med henblik på fremtiden, at økonomi- og erhvervsministeren jævnt og klart havde sagt, at dette her handlede om noget fremadrettet sådan og sådan og sådan. Det var en anbefaling af, sagde hun, at man fremover kortede tingene ned, så Europaudvalget kunne koncentrere sig ikke om det tekniske, fordi de ikke forstod det, men om det politiske, som de dermed havde en chance for at forstå. Det var det ene, og det havde hun sagt, fordi hun gerne ville eksemplificere det.

Lone Dybkjær gav tilsagn om at stille nogle af sine spørgsmål skriftligt, men tilføjede, at det ikke ville ændre hendes holdning til mandatet, at hun stadig væk syntes, at det lød fornuftigt og at det var fint, at økonomi- og erhvervsministeren var kommet.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at hvis han nu var kommet og havde sagt til Lone Dybkjær meget overordnet: Dette her er et forslag, som forbedrer situationen på de og de områder og ikke havde haft eksempler med og ikke var gået ned i nogle af de mere konkrete ting, så havde han fået at vide, at økonomi- og erhvervsministeren var overfladisk og ikke havde haft detaljerne med. Men han ville prøve at finde balancen, han havde forstået det, hun havde sagt. Derfor havde han prøvet at tage den politiske vurdering af forslaget, som han fandt var godt på en række områder.

Økonomi- og erhvervsministeren svarede Kim Andersen og sagde, at han godt kunne komme med et skriftligt svar på de spørgsmål han havde stillet om, hvordan den var draget ind. I dag var den draget ind, og man havde – som økonomi- og erhvervsministeren tidligere havde svaret – total kontrol med det, der gav Forbrugerrådet mulighed for det, og var der andre organisationer, der havde interesse i en sag, og det var relevant, så havde de også mulighed for at deltage. Økonomi- og erhvervsministeren nævnte som et eksempel, at de grønne organisationer i øjeblikket deltog i CSR-arbejde. Men det kunne økonomi- og erhvervsministeren sagtens sende et papir over på.

Det, økonomi- og erhvervsministeren havde tilkendegivet i det indeværende møde, var, at han var åben overfor, at han - hvis man på baggrund af ny metode - og det kunne der jo sagtens blive, hvis man valgte den fremadrettede lovgivning efter den ny metode - skulle have endnu flere sager den vej igennem, så var han klar til at sørge for at skaffe dækning af de relevante udgifter i forbindelse med de organisationers deltagelse. Det var en politisk melding på en vurdering af, hvordan den sag kunne håndteres, tilføjede økonomi- og erhvervsministeren.

Lone Dybkjær sagde, for at økonomi- og erhvervsministeren og hun ikke skulle gå forkert af hinanden, at hun faktisk havde sagt - og Europaudvalget havde kunnet høre, at det godt kunne siges på en måde, så de kunne forstå det, og at det, hun ønskede, var en kombination af det overordnede plus eksemplificeret ved noget af det tekniske. Det var det, hun foreslog, så man fastholdt også de overordnede politiske hensigter og puttede teknikken ind i de overordnede politiske hensigter. Så nu var det i hvert fald sagt, tilføjede Lone Dybkjær.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun godt kunne støtte forhandlingsoplægget, men at hun ville opfordre økonomi- og erhvervsministeren til at tage hele spørgsmålet om, hvem der sad med, op.

Europaudvalget havde fået det svar, at forbrugerorganisationerne også sad med, men der var det tilbageværende problem med certificeringsordningerne på EU-plan, at det var nogle åbne processer, hvor i princippet de, der ville, kunne melde sig. Og der var så den gamle diskussion om, at forbrugerorganisationer og grønne organisationer, som det var meget relevant at have med her, havde meget svært ved det, fordi de ikke havde ressourcer til at deltage, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at hun derfor syntes, at det ville være godt, hvis økonomi- og erhvervsministeren ville arbejde for, at man rent praktisk kunne få folk i de pågældende organisationer ind i dette arbejde.

Formanden gjorde Anne Grete Holmsgaard opmærksom på, at det havde været et af hovedpunkterne i diskussionen, før hun var kommet, og at økonomi- og erhvervsministeren havde givet et meget imødekomende svar både på spørgsmålet om organisationernes ret til at deltage - altså ikke kun i Danmark - og også på spørgsmålet om at give dem praktiske muligheder for at kunne deltage. Det var et fuldstændigt relevant punkt, at de grønne organisationer og forbrugerorganisationer skulle have mulighed for at deltage, sagde formanden og gentog, at han syntes, at økonomi- og erhvervsministeren havde været meget imødekomende over for det i sin redegørelse, og at han havde fuldstændig ret i, at det var afgørende for, at man kunne få en balance i vurderingen.

I øvrigt advarede formanden meget imod, at man forsøgte at ændre forretningsordenen, så medlemmerne ikke kunne være sure, det mente han bestemt, at man skulle have lov til at være.

Morten Messerschmidt gjorde opmærksom på, at han kunne støtte forhandlingsmandatet.

FO Punkt 3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fælles rammer for markedsføring af produkter

- Forelæggelse med henblik på tidligt forhandlingsoplæg

KOM (2007) 0053

KOM (2007) 0053 – bilag 3 (samlenotat side 1)

KOM (2007) 0053 – bilag 2 (grundnotat af 28/3-07)

KOM (2007) 0053 – bilag 4 (henvendelse af 15/1-08 fra Dansk Industri)

KOM (2007) 0053 – bilag 5 (henvendelse af 16/1-08 fra Forbrugerrådet)

Økonomi- og erhvervsministeren: Det næste forslag jeg vil nævne, er forslaget til afgørelse om fælles rammer for markedsføring af produkter.

Sagen nævner jeg med henblik på forhandlingsoplæg.

Forslaget indfører en generel ramme for fastsættelse fremtidige produktregler i EU. Det gælder både for nye regler og revision af gamle regler. Meningen er, at forslaget skal anvendes som reference ved udformning af fremtidig produkt lovgivning.

Med andre ord er forslaget et menukort med nogle faste veldefinerede retter, som lovgiver kan anvende ved fremtidig produktlovgivning.

Derfor indeholder forslaget en række definitioner og bestemmelser om de forskellige aktørers forpligtelser. Det vil sige, hvad der sættes af krav til fabrikanter, importører og distributører.

I dag kan der i nogle regelsæt være en definition på en producent, som ikke passer med den måde begrebet bruges i et andet regelsæt. Ved i fremtiden, at bruge den samme reference – det samme menukort – kan vi gradvist få det gjort klarere for alle producenterne, men også kontrollørerne og forbrugerne at finde ud af hvem der er hvem, og hvem der er forpligtiget til hvad.

Forslaget fastsætter også bestemmelser om CE-mærkningen. CE-mærket er det mærke, som sættes på produkterne som garanti for, at produktet overholder de relevante regler om sikkerhed og sundhed i EU.

I fremtiden vil reglerne sikre, at myndighederne vil kunne retsforfølge virksomheder, der anvender CE mærket forkert eller ulovligt. I dag er dette ikke muligt.

Endeligt fastsætter forslaget krav til de laboratorier og institutter, der vurderer, om produkter er i overensstemmelse med reglerne. Det drejer sig som før nævnt for eksempel om Teknologisk Institut. Kravene skærpes for at opnå, at laboratoriernes test af produkterne sker ud fra samme regelsæt.

Formålet med forslaget er således, at skabe øget gennemsigtighed og regelforenklings. Det sker ikke i første omgang med forslaget alene. Men når man i fremtidig lovgivning anvender forslaget som reference, bliver reglerne over tid mere ensartede.

Forslaget vil altså blandt andet betyde, at der over tid kommer klarere regler om de forskellige forpligtelser for aktørerne på markedet. Det er vigtigt, fordi op imod halvdelen af alle farlige produkter i EU, kommer fra lande uden for EU.

Lad mig give et eksempel. Hvis vi forestiller os en situation, hvor myndighederne ikke kan finde frem til en fabrikant, fordi denne er etableret uden for EU. I sådanne tilfælde gør forslaget det nemmere for myndighederne at gå til importøren eller distributøren. Disse skal kunne fremskaffe de nødvendige oplysninger, der skal til for at vurdere, om produktet opfylder reglerne. Dette vil bidrage til et højere beskyttelsesniveau.

Forslaget indeholder en præference for, at man i fremtidig produktlovgivning anvender den såkaldte nye metode som lovgivningsform.

Den nye metode vil sige, at EU-lovgivningen alene indeholder væsentlige eller overordnede krav til sundhed, sikkerhed og miljø. Disse væsentlige krav omsættes til tekniske krav via europæiske standarder. Dette er et alternativ til en lovgivningsform, hvor alle de tekniske krav til produkterne står direkte i lovgivningen.

Som et eksempel på hvordan et væsentligt krav kan se ud, vil jeg nævne maskindirektivet. Et af de væsentlige krav siger kort og godt, at enhver maskine skal være forsynet med en betjeningsanordning, som gør det muligt at stoppe maskinen på betryggende vis.

Standarderne for maskiner fastsætter de tekniske krav til, hvordan den stop knap skal udformes for at sikre, at maskinen kan stoppes på en sikker måde. Hvis maskinen følger standarden, vil den ikke udgøre nogen fare for den, der betjener maskinen.

Den nye metode har vist sig som en meget velegnet reguleringsform i forbindelse med udviklingen af Det Indre Marked. Det Indre Marked kunne næppe være gennemført med samme hastighed og effekt uden brug af denne reguleringsform.

Helt konkret er det sådan at de nuværende 25 direktiver der er udformet efter den nye metode regulerer ca. 60 pct. af de produkter, der findes i på det europæiske marked. Til sammenligning regulerer ca. 600 direktiver efter den såkaldte gamle metode 10 pct. af produkterne.

Der er dog områder, hvor den nye metode ikke nødvendigvis er velegnet. Det gælder for eksempel for fødevarer eller miljø.

Formandskabet har derfor fastslået, at der kan fastsættes detaljerede lovkrav i direktiverne. Det kan der, hvis hensyn til forbrugerbeskyttelse, miljø, sundhed eller lignende taler for det.

Regeringen finder på den baggrund, at formandskabets forslag giver den fornødne fleksibilitet. Det er fortsat muligt at fastsætte specifikke krav i Rådet om for eksempel grænseværdier, hvis det viser sig at være mest hensigtsmæssigt i forhold til at sikre beskyttelsesniveauet fremover.

Der er i Rådet generel opbakning til forslaget. Rådet er enig om, at der i formandskabets kompromisforslag er fundet en rigtig balance i forhold til at kunne afvige fra bestemmelserne, hvis det skønnes nødvendigt.

Europa-Parlamentet har stillet ændringsforslag, som primært går på at skærpe importørernes forpligtelser. Desuden har Parlamentet en række andre forslag. De forslag vedrører blandt andet et ønske om at tage hensyn til virksomheders størrelse i forhold til procedurerne for vurdering af hvorvidt produkterne overholder reglerne.

For regeringen er det vigtigt, at forslaget ikke påfører virksomhederne unødige administrative byrder. Regeringen er imødekommende over for Parlamentet forslag om at justere procedurerne for i forhold til virksomhedernes størrelse. Det vigtige er imidlertid, at det kun er procedurerne og ikke selve kravene til produkterne, der kan justeres i forhold til virksomhedens størrelse.

Samlet set kan regeringen på denne baggrund tilslutte sig det foreliggende kompromisforslag fra formandskabet og en løsning med Europa-Parlamentet, som sikrer den fornødne fleksibilitet i forhold til at kunne afvige fra forslaget ud fra hensyn til for eksempel forbrugerbeskyttelse, folkesundhed og miljø.

Orla Hav mente, at den metode, man lagde op til, var ret overfladisk og summarisk, og han spurgte, om der ville blive plads til en sag for sag vurdering, hvis en sag egnede sig for det, via en bestemt kassetænkning på området.

Orla Hav spurgte, hvordan forbrugerinvolveringen var på området, og gav udtryk for ønske om at få en præcisering af det, økonomi- og erhvervsministeren havde været inde på med hensyn til, hvem der havde ansvaret, om det var producenten, og mere præcist, hvis ikke producenten var til at få fat i, hvem der så havde ansvaret, og hvem man så kom efter. Orla Hav troede, at det ville hjælpe på forståelsen af dette her, som efter hans opfattelse var et udmærket initiativ, hvis det i øvrigt blev krydret lidt med nogle af de elementer, han havde nævnt.

Morten Messerschmidt sagde, at han syntes, at Forbrugerrådet var kommet med nogle mærkværdige indvendinger, som han gerne ville have økonomi- og erhvervsministerens kommentarer til.

Vedrørende CE-mærkningen havde Morten Messerschmidt forstået på det, økonomi- og erhvervsministeren havde sagt, at hvis et produkt var ufarligt, så fik det CE-mærket. Men så kunne man jo, mente Morten Messerschmidt, stille modspørgsmålet: Hvis et produkt var farligt, var det så overhovedet lovligt at have det i forbrugeromsætning? Han mente, at det i givet fald i hvert fald måtte være omfattet af de almindelige advarselskriterier for anvendelse og den slags ting for, at man kunne fralægge sig ansvaret efter produktansvarsdirektivet.

Derfor ville Morten Messerschmidt gerne høre, om der ikke i CE-mærkningen lå en falsk tryghed, fordi forbrugeren ville tro, at når et produkt havde dette CE-mærke, var det et ekstra godt, et ekstra gennemkontrolleret produkt, mens virkeligheden var den, at der ikke var tale om nogen ekstra kontrol.

Det eneste, der var sikret, når man så et CE-mærke på et produkt, var, at produktet ikke var farligt.

Hvis økonomi- og erhvervsministeren kunne bekræfte, at retstilstanden var, som Morten Messerschmidt lige havde rede gjort for, mente han, at det var problematisk, fordi man, både med det nuværende regelsæt og videreførelsen af dette kompromis lagde op til, at forbrugerne fik den opfattelse, at CE-mærket var en særlig kvalitetsaccept eller godkendelse, hvilket i virkeligheden ikke var tilfældet.

Morten Messerschmidt syntes i øvrigt, at økonomi- og erhvervsministeren skulle komplimenteres for at have fremlagt punktet allerede på nuværende tidspunkt, han syntes, at det var godt, at de kunne få en så tidlig drøftelse af det som muligt.

Lone Dybkjær bad også om økonomi- og erhvervsministerens konkrete kommentarer til Forbrugerrådets henvendelse vedrørende CE-mærkningen. Økonomi- og erhvervsministeren havde tidligere snakket om det, men da den var nævnt konkret i Forbrugerrådets henvendelse, ville Lone Dybkjær gerne have en kommentar til det.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde forstået, at økonomi- og erhvervsministeren ville tilslutte sig Europa-Parlamentets forslag, som altså indebar en stigning på godt 20 mio. euro, og spurgte, om det var korrekt.

Lone Dybkjær spurgte, hvad man ville gøre med produkter udefra, hvilke kontrolmuligheder der var for produkter, som ikke var produceret i EU-lande. Det havde jo vist sig, at en del af de legetøjsprodukter, som kom ind i EU f.eks. fra Kina, var farlige, sagde hun og spurgte, hvilke kontrolmuligheder der var på legetøjsområdet.

Lone Dybkjær spurgte, om de undtagelsesmuligheder, der var nævnt i grundnotatet (KOM (2005) 0037 – Bilag 2), eksempelvis for fødevarer og foderstof, stadig var undtagelser og dermed med i de eksisterende direktiver. Var der sket noget i forbindelse med kompromiset i den sammenhæng, og var der sådan, at man nu kunne sige, at man valgte det mest forbrugerbeskyttende direktiv?

Lone Dybkjær sagde, at hvis man kunne diskutere, om de direktiver, der eksisterede, skulle have forrang eller ej, så ville hun blot sikre sig, at de direktiver, som eventuelt fik forrang, også var de bedste set fra en forbrugersynsvinkel. Lone Dybkjær erkendte at ordet "bedre" ikke var godt, men at hun hermed havde prøvet at sige, hvad hun mente med det "bedst". Lone Dybkjær tilføjede, at hun også gjorde det i lyset af, at Forbrugerrådet ligesom antydede, at de havde svært ved at finde ud af, hvad det så var for bedste regler, der var, og at hun troede, at det af hensyn til forbrugerne og de, der arbejdede med disse spørgsmål, var godt, hvis der var total sikkerhed for det.

Frank Aaen sagde, at de i Enhedslisten selvfølgelig var meget optagede af at få en øget forbrugersikkerhed, at det var det, disse forslag gik ud på, og at Enhedslisten selvfølgelig kunne støtte det.

Men der var to spørgsmål, som han fandt det helt afgørende at få stillet, inden han sagde ja eller nej til dem. Det var:

Var der eksisterende dansk forbrugerbeskyttelse, som kunne blive forringet som konsekvens af dette her?

Vil man opretholde muligheden for på visse områder, hvis der var flertal for det, at få endnu strengere krav til forbrugerbeskyttelse, end vi havde?

Frank Aaen nævnte som et eksempel, at CocaCola og Kelloggs var på vej med en mærkningsordning om, at deres produkter er særligt sunde, hvis man indtog dem i det og det omfang. Hvis Folketinget vidste, at den mærkning var misvisende, så folk blev alt for tykke, hvis de troede på den sundhedsmærkning, som de pågældende selskaber selv ville indføre, ville man så være i stand til at forbyde, at de lavede den såkaldte sundhedsmærkning, altså satte et ernæringsmærke på deres produkter, spurgte Frank Aaen. Kunne vi også med disse regler her sige, at den slags mærkning vil vi ikke acceptere, spurgte han videre og tilføjede, at han syntes, det var vigtigt at vide, om vi fik begrænset vores handlefrihed ved noget af det, der var lagt op til her, f.eks. til at tage slagsmålet med Kellogg's og CocaCola og alt deres sukker.

Frank Aaen sagde, at han også var meget interesseret i det, Forbrugerrådet havde skrevet om CE-mærket, og at han også gerne ville have en kommentar til det. Han syntes, at der til det indeværende møde skulle have ligget et svar på den henvendelse fra Forbrugerrådet.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde vedrørende CE-mærket, at det bl.a. havde været fremme fra Forbrugerrådet, at CE-mærket ikke skulle stå på selve varen, da det kunne risikere at skabe forvirring og usikkerhed hos forbrugerne. Han erklærede han sig enig med Forbrugerrådet i, at CE-mærket burde bevares i sin nuværende form, da han mente, det havde en vigtig signalværdi, fordi det var det eneste mærke, der viste, at varen opfyldte de relevante krav, man havde på fællesskabsplan til sundhed, til sikkerhed, til miljø. Økonomi- og erhvervsministeren mente, at CE-mærket kunne ses som det varepas det var, der sikrede, at varen kunne handels over grænserne i hele EU.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at han selvfølgelig ikke kunne afvise, at forbrugerne ikke forstod betydningen af CE-mærket, og at han da ville være positiv over for en informationskampagne, der kunne oplyse forbrugerne om betydningen af selve mærket, og Kommissionen var faktisk ved at forberede i en sådankampagne for nærværende, tilføjede han.

Hvis man fjernede kravet om, at CE-mærket skulle stå på varen, mente økonomi- og erhvervsministeren, at det ville øge risikoen for snyd, fejl og også snyderi fra oversøiske producenters side, og at det ville indskrænke eller ødelægge myndighedernes mulighed for at foretage en vurdering af, om man havde et godt produkt. Det var jo et varepas, som han syntes var rimeligt godt.

På Morten Messerschmidts spørgsmål om, hvordan man ville forholde sig, hvis produktet alligevel var farligt, svarede økonomi- og erhvervsministeren, at hvis et produkt var farligt, så burde der være mulighed for, at det produkt ikke blev mærket, som man eksempelvis havde set det med legetøj. Og det var selvfølgelig producentens ansvar i den sidste ende. Men hvis man ikke lige havde producenten inde, så lå der er et krav på importøren og distributøren om at sikre sig, at det, de havde med at gøre, var i orden.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at han på det indeværende møde var meget åben over for Europaudvalget, og at han ville komme igen den 8. februar, men at han bare måtte henholde sig til, at det slovenske formandskab havde fuldt knald på i denne proces og ville have den i COREPER den 24. januar. Det var jo muligt, at økonomi- og erhvervsministeren kunne nå at besvare en række spørgsmål af meget teknisk karakter inden. Bl.a. det sidste spørgsmål, Frank Aaen havde stillet vedrørende CocaCola og Kelloggs, kunne økonomi- og erhvervsministeren ikke umiddelbart besvare i det indeværende møde, men han ville gerne komme igen den 8. februar og svare ja eller nej på det.

Morten Messerschmidt spurgte, om forbrugerne ikke kunne forledes til at tro, at der i CE-mærkningen lå en større kvalitetsvurdering, end der egentlig gjorde, hvis CE-mærkningen alene forholdt sig til de minimums- og maksimumsstandarder, der lå i, at det var et totalharmoniseringsdirektiv, altså at det alene forholdt sig til EU-reglerne? For det eneste, CE-mærket sagde, var, havde Morten Messerschmidt forstået på økonomi- og erhvervsministerens svar, at dette produkt ikke var farligt.

Spørgsmålet var så, sagde Morten Messerschmidt, om man, hvis det var farligt, ville have mulighed for at forhandle det? Det ville man ikke, for så ville man ikke have tilladelse til det, svarede han selv. Og derfor var det en *lex imperfecta*. Det ville give en fuldstændig falsk tryghed for forbrugerne at sige til dem: Dette produkt er ikke farligt. For hvis det var farligt, ville det slet ikke være i handelen, sagde Morten Messerschmidt og tilføjede, at det var det, han pegede på. Der var jo heller ingen grund til, at vi alle sammen i vores straffeattest skulle skrive: Jeg har ikke begået noget kriminelt. Det ville være fuldstændigt tåbeligt. For når der ikke stod noget, var det jo det samme. Men det var sådan set det, der blev lagt op til her, tilføjede han, at man lavede et mærke, der sagde: Dette produkt overholdt reglerne.

Morten Messerschmidt troede, at forbrugerne ville sige: Hov, der er et mærke, det repræsenterer noget kvalitet, det er sikkert ekstra godt, og det var den falske tryghed, som han påpegede.

Vedrørende sanktionsdiskussionen, som Orla Hav havde rejst, sagde Morten Messerschmidt, at han blev lidt nervøs, når økonomi- og erhvervsministeren i sit svar til Orla Hav overhovedet ikke nævnte forbrugerombudsmanden, fordi forbrugerombudsmandsinstitutionen i markedsføringsloven i dag havde nogle ret vide beføjelser til at udstede påbud, krav om forbud, forudgående undersøgelse osv. Betød det, at økonomi- og erhvervsministeren overhovedet ikke nævnte de sanktionsmuligheder, som allerede i dag fandtes i den danske instans, at de beføjelser ikke ville gælde på de nye regler, som man ville få med denne her regulering, spurgte Morten Messerschmidt. Han tilføjede, at det håbede han sandelig ikke, men at han syntes, at det ville være oplagt, når man bad om at få oplyst sanktionsmulighederne over for de folk, der ikke efterlevede reglerne, at pege på forbrugerombudsmandens i dag ret vide beføjelser. Men de fandtes selvfølgelig heller ikke i alle EU-landene, og dermed

ville vi måske i virkeligheden løbe ind i det problem, at dette her var en total-harmonisering, tilføjede Morten Messerschmidt.

NOT **Lone Dybkjær** sagde, at hun selvfølgelig også bad om en skriftlig besvarelse på Forbrugerrådets henvendelse, da hun troede, at det ville være den bedste måde at tackle det på.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at hvis det ikke var særligt klare svar, han havde givet, var han nødt til at sige, at så ville han gerne have, hvis der var mulighed for det, at man fik en af embedsmændene til at svare.

Formanden sagde, at det syntes han var fint.

Økonomi- og erhvervsministeren sagde, at det, der var af udestående spørgsmål, var spørgsmålet fra Frank Aaen om de mærker, firmaerne kunne sættes på pakker.

Kontorchef Bresson indledte med at sige, at disse forslag i almindelighed ikke gjaldt på fødevarerområdet. Men at spørgsmålet om nøjagtigt de valg, som CocaCola og Kellogg's måtte træffe, og om deres mærkningsordning ville falde indenfor eller uden for, kunne der ikke svares på, uden at man havde forberedt svaret nærmere.

Det, der var afgørende i forhold til det forslag, der var stillet om ny metode, var, at ny metode var fremadrettet som værende en ramme for direktiver på det harmoniserede område. Det ville sige, sagde Bresson, at hvis man valgte at regulere f.eks. en virksomheds mærkningsordning fremadrettet på Det Indre Marked, ville man kunne bruge menukortet og vælge at sige: Derfor definerer vi en producent sådan, som det ligger i afgørelsen, og derfor definerer vi en importør sådan, som det ligger i afgørelsen, og derfor regulerer vi med den præference for ny metode, der er i afgørelsen, og at det skete efter nogle fastsatte standarddrammer. Det var alene det beskyttelsesniveau, der besluttedes af politikerne, men det var standardiseringsorganisationerne, der udarbejder, hvad der så nærmere lå i det.

Det var måske også svar på spørgsmålet i forhold til valget mellem – kan man sige – forskellige direktiver eller beskyttelsesniveauer. Det afgørende var, at afgørelsen pegede fremad, det var EU-institutionernes afgørelse om, at man fremadrettet ville bruge den metode ved lovgivning på Det Indre Marked.

Det berørte ikke beskyttelsesniveauet bagudrettet, og det berørte heller ikke – kunne man sige – muligheden for, at man kunne sige, fordi der var centrale elementer som miljøbeskyttelse eller forbrugerbeskyttelse i spil, så trak man dette forslag ud af ny metode og sagde, at så skulle det alligevel besluttes i rådskonstellationen, at man vedtog de nøjagtige krav til, hvad det nøjagtige indhold miljømæssigt eller, kunne man sige, krav til mærkning – hvis det måtte være det direktiv, der var til debat på et senere tidspunkt - skulle være. Så det var meget teknisk, men det afgørende var, at man måtte sige, at det pegede fremad som værende et nyt metodevalg for, hvordan man fremadrettet ville regulere.

Så var der lige en enkelt ting, tilføjede kontorchef Bresson. Det var en dårlig skik at rette ministeren, sagde han, men Forbrugerrådet sad faktisk i dag i bestyrelsen for DANAK, som varetog akkrediteringen i Danmark.

Orla Hav sagde, at han på foranledning af økonomi- og erhvervsministerens overvejelser omkring det med kvalitet havde en kryptisk bemærkning omkring metode, som havde lidt at gøre med, at han så nogle paralleller til hele ISO-systemet. Man troede, at man ved at indføre det, generelt indførte noget, der medførte høj kvalitet, og det havde ikke brudt med den opfattelse, han havde fået af ISO-systemet, da han fik at vide, at både Warbourg og Mercedes skulle producere så de opfyldte ISO-certificeringen, men så var han blevet bekymret for den høje standard for danske produkter. Den var ikke så god, sagde Orla Hav, og det var det, der bekymrede ham lidt i metodediskussionen.

Frank Aaen sagde, at han i forlængelse af det, Europaudvalget lige havde hørt, stadig væk ikke forstod diskussionen om CE-mærket. Forandrede det sig her med tilbagevirkende kraft eller med fremadrettet kraft, eller hvordan var det, spurgte han.

Frank Aaen erklærede sig helt enig i det, Morten Messerschmidt havde sagt, at når Forbrugerrådet sagde, at CE-mærket kunne være med til at forvirre folk, så troede han, at Forbrugerrådet havde ret, og derfor troede han ikke, at man skulle sige ja til, at det bare måtte bestå og så give en falsk tryghed.

Morten Messerschmidt sagde, at han havde talt længe første gang, og at det måske var derfor, at hans tre spørgsmål havde været uforståelige, og at han derfor ikke havde fået nogen svar. Derfor forsøgte han nu at gøre det ganske kort også med den nu udvidede mulighed for at få svar.

Punkt 1: Var et CE-mærket alene en melding om, at dette produkt ikke er farligt, eller var det mere end det?

Punkt 2: Var der tale om et totalharmoiniseringsforsøg, som dermed hindrer Danmarks mulighed for at give danske forbrugere bedre standarder end de minimumsstandarder, man lagde sig fat på i EU?

Punkt 3: Var forbrugerombudsmandens sanktionsbeføjelser, som de var beskrevet i markedsføringsloven, på nogen måde afskåret fra også at kunne anvendes på disse nye regler?

Lone Dybkjær takkede Morten Messerschmidt og anbefalede metoden fremadrettet, da det nu også var lykkedes hende bedre at forstå, hvad det handlede om.

Lone Dybkjær gjorde opmærksom på, at hun ikke havde fået navnet på den embedsmanden, der sad ved siden af økonomi- og erhvervsministeren.

Kontorchef(Bresson) sagde, at hans navn var Bresson.

Lone Dybkjær takkede og tilføjede, at kontorchef Bresson meget klart havde sagt, at dette her var en fremadrettet fremgangsmåde.

Anne Grete Holmsgaard sagde vedrørende anvendelsesområdet, at sådan som hun forstod det, ville anvendelsesområdet blive udvidet, ikke nødvendigvis i direktivet, men på den måde, at de regler, der her blev fastlagt kunne bruges hele vejen fremover, men ikke baglæns.

Anne Grete henviste til noget af det, Morten Messerschmidt havde sagt, og tilføjede, at det jo lignede lidt den krydssubsidiering, der var på landbrugsområdet, hvor man, hvis man ikke overholdt reglerne, ikke fik nogen penge. Det-

te mærke sagde, at dette her måtte markedsføres. Men hvis man var forbruger og stod med alle tingene, så ville det jo være hensigtsmæssigt, at der var et mærke, hvor der stod, at dette måtte ikke markedsføres. (Munterhed). Anne Grete Holmsgaard gentog, at det da ville være mere hensigtsmæssigt at lave det den anden vej rundt, så man sagde til virksomhederne, at hvis de ikke havde overholdt reglerne, så kom vi efter dem, og at de havde pligt til at gøre opmærksom på det ved at sætte et mærke på. Det ville da være hurtigere, mere enkelt og mere forbrugervejledende, tilføjede hun.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, hvordan det var med de øvrige krav, og gjorde opmærksom på, at man lige nu i Folketinget arbejdede med implementering af det, der hed ECO-designdirektivet (?), som handlede om produkters energiforbrug, en livscyklusvurdering. Hun var i tvivl om, om det ville blive sådan, når nu dette her kørte, at f.eks. opladere til mobiltelefoner, som skulle leve op til bestemte krav, blot ville blive mærket med CE, eller hvordan ville det blive.

Det sidste, Anne Grete Holmsgaard spurgte til, var, hvordan fastlæggelsen af beskyttelsesniveauerne skulle foregå. Hun havde forstået det sådan, at den overhovedet ikke var blandet ind i dette direktiv, at de blev fastlagt et andet sted. Blev de så fastlagt ved rådsprocedure, eller blev de fastlagt ved komitologiprocedure, spurgte Anne Grete Holmsgaard. Hun tilføjede, at hun ikke bad om at få hele bredden, men bare nogle eksempler på det.

Økonomi- og erhvervsministeren lovede, at Europaudvalget nok skulle få den tekniske forklaring vedrørende CE-mærket.

Økonomi- og erhvervsministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at det var rigtigt, at det var producenten, der satte det på, hvis et produkt var i orden, men skulle man så omvendt sætte et minus CE-mærke på, hvis det ikke var i orden, og skulle man så bruge markedsføringsreglernes krav på det, spurgte han og tilføjede, at det, synes han, ville være lidt svært.

Økonomi- og erhvervsministeren syntes, at det var rart, hvis der kom en tilkendegivelse af, at et produkt var i orden. Naturligvis ville der være nogle, der kunne overtræde reglerne, hvis de ikke levede op til de krav, der var.

Økonomi- og erhvervsministeren erkendte, det, som Morten Messerschmidt havde været inde på, at det godt kunne være, at der var nogle, der stillede for høje forhåbninger til CE-mærket, men det var så noget af det, man kunne gøre opmærksom på i informationen omkring det, sagde økonomi- og erhvervsministeren.

Formanden spurgte en anden embedsmand, om han ville prøve at give svar på nogle af de mere tekniske spørgsmål.

En anden embedsmand sagde som svar på Morten Messerschmidts spørgsmål vedrørende CE-mærket, at CE-mærket var et mærke, som producenten var forpligtet til at sætte på sit produkt som det, økonomi- og erhvervsministeren havde kaldt, et varepas.

Direkte vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt produktet var farligt eller ej, sagde (embedsmand nr. 2), at man strengt taget kunne forestille sig, man på

et harmoniseret område havde ensartet EU-regel for eksempelvis dolke eller et maskingeværer, som notorisk var farlige produkter, og at man satte CE-mærker på dem, fordi det, man dermed sagde, var, at de produkter levede op til de krav, der i EU-reglerne var til sundhed, forbrugerbeskyttelse osv. Det var det, CE-mærket garanterede. Det var til afklaring, kunne man måske sige, af et grundliggende spørgsmål.

Det var så klart, tilføjede den pågældende embedsmand, at hvis produktet var direkte farligt, giftigt eller andet tilsvarende, så var der for så vidt ikke med dette her forslag rørt ved de håndhævelsesmuligheder over for det, der måtte være i de enkelte medlemslande herunder Danmark. Med andre ord, hvis produktet var farligt, sundhedsskadeligt osv., var der ikke med dette sket nogen ændring, hvis produktet var farligt og sundhedsskadeligt, skulle det rækkes tilbage.

Den anden embedsmand troede, at dette også var svar på spørgsmålet i forhold til forbrugerombudsmanden. Forslaget vedrørte ikke håndhævelsen af de regler, der gjaldt for markedsføring af produkter i Danmark, det vedrører spørgsmålet om, hvilke standarder man ville sætte for de akkrediteringsbureauer, der var, og hvilke krav man ville sætte op i forhold til CE-mærkninger. Altså med andre ord sagde han, hvis man havde en producent af legetøj i Kina, og denne satte sit CE-mærke på legetøjet, og vi ikke efterfølgende kunne finde den pågældende producent, så var der med det nye forslag en mulighed for at sige til forbrugerombudsmanden eller en anden håndhævende myndighed, at man ikke kunne finde den pågældende producent i Kina, og så ville importøren være forpligtet til at ligge inde med den dokumentation, man havde brug for at have til rådighed for at kunne kontrollere, om det var rigtigt, at CE-mærket var på det legetøj.

Man fik altså en yderligere mulighed for at kunne straffe den pågældende producent, hvilket ikke var muligt dag var. Man udvidede med andre ord området for oplysningspligt, og man udvidede også muligheden for at komme efter dem, der fejlagtigt brugte CE-mærket.

På foranledning af Morten Messerschmidts spørgsmål, der knyttede sig til afgørelsen af, hvorvidt der var tale om totalharmonisering, sagde den anden embedsmand, at han igen måtte understrege, at der var tale om en afgørelse mellem EU's institutioner, Rådet, Parlamentet og Kommissionen, om, hvordan man ønskede at lovgive fremadrettet. Den var jo ikke retsligt bindende, den svarede strengt taget til, at det siddende folketing blev enige om, at vi, når vi havde fremadrettet lovgivning, altid ville definere en producent på denne her måde, og at vi altid ville lovgive på denne her måde. Det kunne folketinget så senere lave om, og det ville EU's institutioner også kunne gøre, tilføjede han. Når dette var sagt, sagde den anden embedsmand, måtte han også sige om præferencen i forslaget for ny metode, at ny metode var en udnyttelse af totalharmoniseringsmetoden, det var en metode, hvor man netop sagde, fordi vi politisk siger, at vi fastsætter de overordnede krav for, hvad vi vil med sikkerhed, sundhed, forbrugerbeskyttelse, så er det også de krav, der skal være gældende. Det var ikke det samme som, at der ikke kunne være undtagelser.

Der fandtes eksempler på det, og han troede, at et godt eksempel var fyrværkeridirektivet, hvor der faktisk efter ny metode desuagtet var en undtagelse, der bl.a. tog hånd om – kunne man sige – de danske regler om, hvor gammel man måtte være for at købe fyrværkeri, og i hvilket omfang larmende fyrværkeri måtte markedsføres. Så metoden kunne også kombineres med nationale ordninger.

Den anden embedsmand vendte tilbage til økonomi- og erhvervsministerens udgangspunkt og sagde, at der var tale om et menukort, som man altså kunne vælge fra, at det var en ramme, man var blevet enige om, og at man kunne sige, at det var et godt menukort, fordi det gav en god måde at regulere det indre marked på fremadrettet.

Den anden embedsmand spurgte, om Morten Messerschmidt havde fået svar på alle sine spørgsmål.

Morten Messerschmidt sagde, at han bare gerne ville høre, om det var muligt at give et eksempel på et produkt, som lovligt efter EU's regler ville kunne markedsføres, men som ikke ville have CE-mærket. Altså om man kunne forestille sig et produkt, der ikke fik CE-mærket, men alligevel kunne markedsføres.

Den anden embedsmand svarede, at cykler som sådan ikke hørte under det harmoniserede område.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at formanden havde brudt af, inden hun havde nået at få svar på sit spørgsmål, og gjorde opmærksom på, at hun havde brugt eksemplet med Eco-designdirektivet, altså energimærkningen, og spurgte, hvordan det ville se ud, når man f.eks. sagde, at her var et område, hvor man havde lavet regler for, at stand by eller et eller andet andet skulle være undtaget

Anne Grete Holmsgaards næste spørgsmål var, hvordan man fastlagde beskyttelsesniveauerne, og hvordan det ville give sig udtryk, om der ville være yderligere mærkning, eller om det bare ville blive lagt ind i CE-mærket sådan, at hvis et produkt skulle leve op til et bestemt krav om, f.eks. at være p.tlatfri, eller hvad det kunne være, så indgik det bare i CE-mærket, at det krav var opfyldt, eller ville det blive mærket ved siden af, så man kunne se det.

Anne Grete Holmsgaard gentog, at hun stadig væk synes, at det var en rigtig god idé at sige til dem, at de skulle mærke et produkt, hvis det ikke var giftfrit.

Morten Messerschmidt sagde, at hvis en cykel kunne markedsføres uden CE-mærke, så skyldtes det, at der ikke var nogen standarder for cyklen, og han spurgte, om de dele, der indgik, isoleret set også faldt ind under produktansvarsloven.

Den anden embedsmanden sagde, at det troede han stod klart for enhver.

Vedrørende Eco-designdirektivet(?) sagde den anden embedsmand, at sådan som han huskede det direktiv, var det en kombination af noget, der var ny metode og noget, der ikke var ny metode. Men af man i Eco-designdirektivet (?) havde sat nogle forskellige krav op, og at man så også havde lagt de krav over til standardiseringsstandardorganisationerne for at få udmøntet nogle standarder. Når de standarder så var vedtaget, kunne virksomhederne mar-

kedsføre de produkter, der var omfattet af direktivets tekst og sætte CE-mærket på, hvis de overholdt de standarder. Og i standardiseringsprocessen skulle man så opfylde det politiske mandat, der var givet i Rådet og i Parlamentet, og hvis man heri havde retskrav om et stand by og ting og sager, så ville standarden skulle opfylde det.

Med hensyn til beskyttelsesniveauet var det sådan, sagde den anden embedsmand, at afgørelsen her ikke ville ændre på det. Den satte en ramme for, hvordan man skulle udforme direktivet fremadrettet, men det ville bestemt stadig væk kræve eksplicite, selvstændige beslutninger i Rådet og Parlamentet hver gang, man enten reviderede et direktiv eller planlagde et nyt direktiv. Det eneste, afgørelsen ville give, var vejledning om, at man skulle bruge den metode, men igen det var skrevet ind i afgørelsen, at man kunne fravige ny metode, hvis man syntes, det var relevant. Og der var nogle eksempler på området, hvor man kunne forestille sig, at det ville ske, sagde den anden embedsmand, og man kunne måske sige, at man på den måde havde fået en trædesten til at fravige ny metode på områder, hvor man måtte synes, at det ikke var relevant at bruge den. Fra dansk side havde vi eksempelvis fået skrevet kemikalieområdet ind.

Formanden takkede økonomi- og erhvervsministeren og embedsmændene og tilføjede, at han syntes, de nye regler havde fungeret godt.

Formanden gjorde opmærksom på, at der skulle tages stilling til to forhandlingsoplæg, og at grunden til, at man skulle gøre det i det indeværende møde, var, at man sigtede på, som det fremgik af samlenotatet (KOM(2007)0037 – bilag 3), at få førstebehandlingsaftaler, og at man skulle tage stilling til et kompromisforslag, der lå, allerede på det kommende COREPER-møde. Det ville sige, at for at Danmark skulle kunne melde ud positivt, måtte økonomi- og erhvervsministeren kunne give en melding om det.

Det var fuldstændigt i overensstemmelse med reglerne, at Europaudvalget blev inddraget nu. De tekniske spørgsmål, der var blevet stillet – og det var mange relevante spørgsmål, sagde formanden - skulle stadig væk besvares, og man kunne vende tilbage til sagen igen, som økonomi- og erhvervsministeren havde sagt, den 8. februar. Men det var i det indeværende møde, Europaudvalget skulle tage den politiske beslutning.

Formanden sagde, at han havde forstået – men at han kunne tage fejl – at det alene var Enhedslisten, der havde udtrykt sig negativt om de to forhandlingsoplæg.

Morten Messerschmidt sagde, at efter at have fået gode og helt nøgterne svar på de spørgsmål, der var stillet, kunne Dansk Folkeparti ikke støtte mandatet på punkt 3.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at SF godt kunne støtte forhandlingsoplægget.

Formanden takkede igen økonomi- og erhvervsministeren og konstaterede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 2843 (landbrug og fiskeri) den 21. januar 2008

Fødevareministeren: Jeg kan oplyse, at jeg forelægger alle punkterne til orientering.

1. Formandskabets arbejdsprogram

– *Forelæggelse*

Rådsmøde 2843 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (072) – bilag 79 (notat om væsentlige EU-sager under slovensk formandskab 1. halvår 2008)

EU-note (072) – E 16 (notat af 17/1-08 om prioriteter for det slovenske EU formandskab)

Fødevareministeren: Formandskabet vil sædvanen tro præsentere sit program på det første rådsmøde.

Jeg kan henvise til beskrivelsen i det oversendte notat, og det mere uddybende notat om arbejdet i Rådet i det kommende halvår, som er oversendt den 11. januar 2008.

På rådsmødet vil vi tage arbejdsprogrammet til efterretning.

2. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (krydsoverensstemmelse)

– *Orienterende debat*

KOM (2007) 0484

Rådsmøde 2843 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Om krydsoverensstemmelsessystemet:

Rådsmøde 2777 - svar på spørgsmål 1 (om regler der er sat i værk i forbindelse med krydsoverensstemmelser)

EU-note (06) - E 54 (notat af 4/4-07 om Kommissionens rapport om krydsoverensstemmelser)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (07) – bilag 36, side 65 (seneste behandling i EEU 12/10-07)

EUU alm. del (07) – bilag 7, side 1775 (behandlet i EEU 21/9-07)

EUU alm. del (06) – bilag 382, side 1454 (behandlet i EEU 8/6-07)

EUU alm. del (06) – bilag 330, side 1170 (behandlet i EEU 2/5-07)

EUU alm. del (06) – bilag 308, side 1105 (behandlet i EEU 13/4-07)

EUU alm. del (06) – bilag 191, side 722 (behandlet i EEU 26/1-07)

Fødevareministeren: Jeg kan henvise til det oversendte notat og de tidligere forelæggelser her i udvalget.

Formandskabet har den 8. januar 2008 fremsendt et revideret udkast til forordningsforslaget. Det nye forslag imødekommer bl.a. det danske ønske om at hæve bagatelgrænsen for støttereduktioner fra de oprindeligt foreslåede 50 EUR til 100 EUR. Derudover imødekommer det reviderede udkast ligeledes Danmark i forhold til, at skæringsdatoen for rådighed over jorden kan fastsættes til den dato, som de enkelte lande har fastsat som ansøgningsfrist i de enkelte år. Det betød i Danmark normalt den 21. april.

Fra dansk side er vi tilfredse med det reviderede forslag og kan derfor støtte forslaget, idet vi dog fortsat vil arbejde for, at udgifter til kontrol og håndhævelse skal stå i et rimeligt forhold til de forventede resultater af foranstaltningerne.

**3. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og til Rådet:
"Forberedelser til "sundhedstjekket" af reformen af den fælles
landbrugspolitik"**

– *Spørgeskema fra formandskabet*

KOM (2007) 0722

Rådsmøde 2843 – bilag 1 (sammenotat side 9)

KOM (2007) 0722 – bilag 2 (grundnotat af 19/12-07)

KOM (2007) 0722 – bilag 1 (henvendelse af 28/11-07 fra
Landbrugsrådet)

Udvalgsmødereferat:

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg. Se rådsmøde
2834 – bilag 3 (redegørelse fra rådsmødet))

Fødevareministeren: Jeg forventer, at vi på rådsmødet vil have en mere substantiel drøftelse af sundhedstjekket, hvor de enkelte lande vil komme med mere tydelige tilkendegivelser af deres holdninger til det.

Drøftelserne vil tage udgangspunkt i 3 spørgsmål, som er udarbejdet af formandskabet. Spørgsmålene er meget bredt formulerede og lægger op til en drøftelse af analysen i meddelelsen, ambitionsniveauet for de i meddelelsen nævnte justeringer og balancen mellem de identificerede tilpasninger af den fælles landbrugspolitik og den europæiske landbrugsmodel.

På rådsmødet i november 2007 gav de enkelte lande udtryk for deres første reaktion på Kommissionens meddelelse. For mange landes vedkommende var der alene tale om en overordnet stillingtagen til meddelelsen som et hele. En del lande rejste spørgsmålet om at sikre selvforsyningen af fødevarer i EU, idet dette blev fremhævet som et af den fælles landbrugspolitikens oprindelige mål.

Vedrørende indholdet af Kommissionens meddelelse kan jeg henvise til det oversendte notat og endvidere den tekniske gennemgang, som vi havde i tirsdags.

Fra dansk side vil vi på rådsmødet lytte til de øvrige landes holdninger og give udtryk for, at vi fra dansk side generelt arbejder for, at sundhedstjekket bidrager til at øge liberaliseringen af den fælles landbrugspolitik med henblik på at forberede en afvikling af landbrugspolitikens søjle I på længere sigt, og at vi i den forbindelse:

- støtter øget obligatorisk modulation og at de modulerede midler forbeholdes det land, hvorfra de er moduleret med en national medfinansieringsforpligtelse på 25-33 pct.
- støtter et permanent bortfald af udtagningsforpligtelsen, idet eventuelle miljø- og naturmæssige konsekvenser skal håndteres.
- Endvidere lægger vi vægt på at alle eksportrestitutioner afvikles senest i 2013, og at der sker en afvikling af øvrige markedsinstrumenter og en fuld afkobling af den direkte støtte, samt at sundhedstjekkets tiltag er i overensstemmelse med WTO og medfører reduktioner af udgifterne til landbrugspolitikens søjle 1. I den forbindelse mener vi, at krisestyring og forsikring som udgangspunkt er en

opgave for erhvervet selv, og at nye instrumenter ikke må være et supplement til, men en erstatning for eksisterende instrumenter.

Endelig vil vi arbejde for, at sundhedstjekket bidrager til, at den fælles landbrugs-politik tilgodeser hensynet til natur, miljø, klimaforandringer, vandforvaltning og dyrevelfærd samt medfører en reel forenkling af landbrugspolitikens regelsæt og en fastholdelse af den fælles finansiering af EU's landbrugspolitik sådan at renationalisering undgås.

Formandskabet har indtil videre sat meddelelsen om Sundhedstjekket på dags-ordnen også i februar og marts – i marts med henblik på opnåelse af enighed om et sæt rådskonklusioner. Jeg vil derfor helt klart vende tilbage til denne sag i flere omgange.

Morten Messerschmidt mente, at man indledningsvis kunne spørge sig selv, om der overhovedet var nogen grund til at snakke om et sundhedstjek, han kunne ikke se, at der var nogen som helst sundhed i denne landbrugsstøtte, men at den grundlæggende var ret usund, og at den eneste måde, den kunne gøres sund på, var ved at afskaffe den.

Derfor undrede Morten Messerschmidt sig også en smule over, at regeringen i sit samlenotat (2843 – Bilag 1) på side 16 nederst under redegørelsen for sin holdning sagde, at den var imod et udbetalingsloft, som egentlig havde været fremme i debatten. Hvis regeringen ligesom Dansk Folkeparti og i øvrigt et meget bredt flertal i Folketinget ønskede at afskaffe landbrugsstøtten, ville han gerne vide, hvorfor man så gik imod, at der blev lavet et udbetalingsloft. Det forstod Morten Messerschmidt ganske enkelt ikke, og han forstod slet ikke begrundelsen, "da en sådan ordning ikke skønnedes at ville være omkostningseffektiv". Han kunne simpelt hen ikke forstå, hvad problemerne var, hvordan det kunne være ikke omkostningseffektivt at udbetale færre midler. Morten Messerschmidt sagde, at han syntes, at det ville være godt, hvis man kunne komme ud af det og påpegede, at den største landbrugsmiddelmottager i EU var den britiske dronning, da det sendte et fuldstændigt vanvittigt signal til borgerne om, at man skaltede og valtede med de penge, som man indbetalte til EU-systemet.

Derfor spurgte Morten Messerschmidt, om regeringen ikke fandt anledning til at genoverveje sin position i forhold til et udbetalingsloft, og han tilføjede, at det ville Dansk Folkeparti i hvert fald anbefale.

Anne Grete Holmsgaard havde bemærket, at det var blevet sagt under forelæggelsen, at regeringen gik ind for øget obligatorisk modulation, og hun syntes, at det ville være fint, hvis man kunne få det.

Men da den frivillige modulation slet ikke var nævnt, tilføjede hun, at hun syntes stadig væk, at det var vigtigt at få bakket op om den frivillige modulation, sådan, at man ikke skulle lægge sig fast én gang for alle. Anne Grete Holmsgaard sagde, at de var dybt uenige i, at det var rigtigt at være med til at bruge penge fra den mulighed, der lå i den frivillige modulation, men at tingene jo

kunne forandre sig i Folketinget, og at hun syntes, det var lidt for skrap, at man lagde det fast for en hel lang årrække.

Vedrørende et udbetalingsloft sagde Anne Grete Holmsgaard, at SF var lodret uenig i, at Danmark ikke skulle støtte, at man fik et udbetalingsloft. Det var rigtigt, at det engelske kongehus var stormodtager, og hvis man gik til det hjemlige er Danish Crown og Joachim også stormodtagere. Hun mente, at det var fuldstændigt vanvittigt, at folk, organisationer og virksomheder skulle have landbrugsstøtte. Derfor mente hun, at Danmark her burde ændre kurs og sige, at ja, det ville være rigtigt godt at få sådan et loft.

Endelig havde fødevareministeren nævnt, at de enklere regler ville bidrage til, at natur, miljø og klima kom til at spille en større rolle, sagde Anne Grete Holmsgaard. Men hun kunne ikke se, hvad det lidt mere præcist gik ud på. Og når man lagde op til, at der skulle laves en rådskonklusion, så var det jo her, principperne blev fastlagt, sagde hun og spurgte, hvad fødevareministeren så ville slås for på dette område med henblik på den rådskonklusion, der skulle laves i marts måned.

Bjarne Laustsen sagde, at han også havde nogle spørgsmål vedrørende et loft over udbetalingerne og den frivillige modulation.

NOT Bjarne Laustsen syntes, at det virkede hult, at regeringen, når den sagde, at den ville arbejde for at få afskaffet landbrugsstøtte, ikke ville tage fat på det område, hvor man modtog mest støtte. Derfor bad han om at få en liste over de 100 største støttemodtagere.

Uffe Ellemann havde engang sagt, sagde Bjarne Laustsen, at vi ikke gav støtte til velhavere, men det gjorde man så, og her ville man ikke engang være med til at lave et loft over den støtte og reducere den. Bjarne Laustsen syntes, at det var et sted, hvor man kunne starte.

Bjarne Laustsen syntes også, at den frivillige modulation kunne være ganske udmærket til at løse nogle af de forskellige problemer, som man havde. Det kunne være livet på landet, det kunne være en lang række andre aktiviteter i forhold til vores landdistrikter, sagde Bjarne Laustsen og tilføjede, at det jo typisk var sådan i dag, at strukturudviklingen havde gjort, at man i sognene havde herregården, kirkegården og fattiggården. Han mente, at det ikke var en udvikling, som var befordrende for livet på landet, og at der derfor også burde ændres på tingene, så man kunne bruge nogle af pengene på andre områder.

Fødevareministeren sagde vedrørende et udbetalingsloft, som der var en del, der havde spurgt til i forbindelse med sundhedstjekket, at grunden til, at hun var lidt betænkelig ved den model, var, at man nemt risikerede, at de store jordejere så bare ville spekulere i at splitte driften op på flere enheder, så man på den måde kom uden om de konsekvenser, det kunne have. Derfor syntes hun ikke, det var en hensigtsmæssig måde at gribe det problem an på, men at man hellere skulle reducere støtten ens for alle, på den måde ville

man måske også kunne være med til at begrænse udviklingen i forhold til de større bedrifter. Men som det ville være Europaudvalget bekendt, tilføjede fødevareministeren, havde regeringen også sagt, at den ville være med til en begrænset reduktion for de allerstørste brug, men at den var bekymret for, at det ville medføre en øget administrativ byrde for sektoren.

Fødevareministeren sagde, at man jo nu måtte se, hvad der kom fra de enkelte landes side, fordi der, som hun tidligere havde refereret, var delte synspunkter om, hvor langt man skulle gå med sundhedstjekket. Men hun håbede, at de kommende rådsmøder ville kunne afdække lidt nærmere, hvor interesserne lå, og hvor langt der var en politisk vilje til at gå på indeværende tidspunkt

På Anne Grete Holmsgaards spørgsmål vedrørende den frivillige modulation svarede fødevareministeren, at den ikke var med i Kommissionens forslag. Af de elementer, Kommissionen havde med i sundhedstjekket, var forslaget omkring obligatorisk modulation, men ikke et konkret forslag omkring frivillig modulation.

På spørgsmålet om, hvad det mere præcist var, der snakkedes om, når man sagde klima, natur, miljø m.v., svarede fødevareministeren, at det var nævnt som et tema, og at det derfor i virkeligheden ikke var særligt præcist. Men det var et tema, man gerne fra dansk side ville bakke op om og støtte kom i fokus. Og et af de områder, hvor det selvfølgelig ville være relevant, ville være i forbindelse med landdistriktsprogrammet og prioriteringen af midler f.eks. til det område.

Fødevareministeren gav tilsagn om at få lavet en liste over de 100 største modtagere, det ville blot kræve at slå op i statistikken på området, sagde hun.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om fødevareministeren overhovedet mente, at hun skulle have mandat inden rådskonklusionerne, hvor man ligesom fastlagde hovedprincipperne for sundhedstjekket.

Derefter kom Anne Grete Holmsgaard til det, der var det centrale, og det måtte afhænge lidt af, om fødevareministeren svarede ja eller nej til det første spørgsmål, tilføjede hun.

Anne Grete Holmsgaard mente ikke, at det var et godt argument, fødevareministeren var kommet med for ikke at støtte, at man skar noget af støtten væk fra de største modtagere, at så ville man bare splitte de stor brug op, for det ville der kunne laves regler om, så man, hvis det var den samme ejerkreds, ville kunne få skåret i den alligevel. Men det var jo helt åbenlyst en måde at få nedbragt landbrugsstøtten på, som undgik det, der ofte var kritikken mod dem, der ville have den afviklet, nemlig at det ville ramme de små landbrug. Derfor syntes Anne Grete Holmsgaard, at denne her var en foræring, og hun troede, at der var et flertal i Europaudvalget, der ønskede at komme væk fra, at de store brug bare blev ved med at modtage den store landbrugsstøtte. Vedrørende miljøhensynet, naturhensynet og klimahensynet havde fødevareministeren sagt, at det især var relevant i forhold til landdistriktsmidlerne. Det er jo den ene mulighed, sagde Anne Grete Holmsgaard, og der mente

hun, at det var højrelevant, og den anden mulighed, som ikke skulle ses som et alternativ, men et supplement, det var at gå ind at se på selve reglerne omkring biodiversitet, det var dem, man skulle have strammet kraftigt op.

Nu var braklægningsforsvundet, og i Danmark havde man bare haft ploven parat dagen efter, og så var der ellers blevet pløjet op, der skulle jo være noget, der gik ind og sikrede de naturhensyn, og det kunne ikke kun være landdistriktsmidlerne, det måtte også være noget andet, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at hun også gerne ville høre, hvad fødevareministerens overvejelser gik på.

Vedrørende den obligatoriske modulation havde fødevareministeren sagt, at den slet ikke var med, og det var da fint, hvis den obligatoriske kom op på 20 pct., mente Anne Grete Holmsgaard, men var der overhovedet udsigt til det, spurgte hun.

Morten Messerschmidt takkede for svaret, men tilføjede, at der var noget, han ikke helt havde forstået. Fødevareministeren havde sagt, at regeringen var indstillet på et begrænset loft for særligt de store brug, men sagde Morten Messerschmidt – idet han understregede, at han ikke havde særligt meget begreb om landbrug - hans logik tilsagde ham, at der var større loft på større brug end på små brug. Så hvis argumentet imod dette her var, at man bare ville få en opdeling, hvordan kunne det så være, spurgte han, at man var positiv over for at gøre det på de store brug snarere end på de mindre brug, for han antog, at det var de store brug, der havde mulighed for at dele op. Det var i hvert fald hans logiske konklusion.

Omkring spørgsmålet om, hvordan man så rent teknisk kunne gøre det, sagde Morten Messerschmidt, at han var fuldstændigt opmærksom på, at fødevareministeren kunne have en pointe i at sige, at hvis man pludselig fik en reduktion, hvis man ramte dette loft, så kunne man bare sælge til en stråmand og på den måde få sine ting ind. Men han mente, at der måtte være to ting at sige imod det.

For det første, at man gik den rigtige vej ved at sige, at nu lagde man loft over og nedtrappede det loft gradvist, så man havde en samlet bevægelse, der gik i retning af, at det skulle blive et sundhedstjek, nemlig lig nul.

Og for det andet måtte man vel i alle lande i EU have en eller anden form for matrikelsystem, og hvis man så skrev ind som en præmis for støtten, at der ganske enkelt ikke måtte blive tale om opdeling af matrikler, altså at man sagde, at en forudsætning for at få støtten var de eksisterende ejerforhold – ikke nødvendigvis ejeren, hvis navn skulle stå i papirerne – men at det skulle være den eksisterende ejerorganisering, der skulle være tale om. Hvis det ganske enkelt var en forudsætning for støtten, så havde man i hvert fald tilgodeset de bekymringer, fødevareministeren havde talt om.

I forhold til frivillig modulation sagde Morten Messerschmidt, at han var fuldstændigt på linje med regeringen, men han efterlyste en noget større lydhørhed over for også den signalværdi, der lå i at lægge et loft over støtten. Den syntes han, ville være vældig god.

Henrik Høegh sagde, at han nok skulle bestræbe sig på at formulere et spørgsmål, men at han først ville oplyse, at erfaringerne fra USA, som havde forsøgt "capping", viste, at det kun var advokater, jurister og regnskabsførere, der fik fordele ved det.

Henrik Høegh spurgte, om fødevareministeren var bekendt med, at man, hvis man ville, selvfølgelig kunne sætte en maksimumsgrænse for, hvor mange enheder den enkelte landmand måtte eje i matrikelnumre. Han troede ikke, at der fandtes noget landbrug, som ikke havde 8-10 matrikelnumre på op til 40 ha, og han mente, at det ville blive meget vanskeligt at begrænse disse matrikelnumre. Men hvis man i landbrugsloven lavede begrænsninger for det, så ville man alene få den effekt, at man tvang landbrug over på selskabseje, og så troede han, at det i dette land ville blive meget svært at lave love for, hvor mange selskaber man som dansker måtte have aktier i.

Henrik Høegh anbefalede fødevareministeren at kigge godt efter, hvad der var sket i USA, da man prøvede dette her. Man havde ikke nåede den effekt, man havde ønsket, og derfor overvejede man også nu at gå bort fra det igen.

Fødevareministeren sagde, at det helt afgørende i denne diskussion om et udbetalingsloft var spørgsmålet om, hvorvidt man kunne stille landmændene lige eller ej, altså spørgsmålet om lige konkurrencevilkår uanset driftsstørrelse. I det øjeblik, der blev indført et støtteloft, ville der være forskel på, hvordan landmændene var stillet afhængigt af driftens størrelse. Det syntes fødevareministeren var noget af det mest principielle i denne diskussion om, hvorvidt støtten skulle nedsættes lige hurtigt for alle landmænd uanset størrelse for at undgå konkurrenceforvridning, eller der skulle være forskel i tilgangen på det. På foranledning af, at Henrik Høegh havde refereret erfaringerne fra USA, hvor det i høj grad var blevet et spørgsmål om opsplitting og omgåelse, sagde fødevareministeren, at diskussionen så var, hvad man kunne gøre for eventuelt at imødegå det. Fødevareministeren syntes, at det også spillede ind, hvad det ville betyde for strukturtilpasningen i erhvervet, hvad det ville betyde for ejerforholdene, og hun mente, at man bestemt ikke kunne afvise, at det ville have nogle afledte effekter.

Fødevareministeren tilføjede, at der i den første diskussion omkring sundhedstjekket på rådsmødet i november, havde været de første holdningstilkendegivelser fra medlemslandene, og at de ikke havde været særligt præcise på de forskellige elementer, men at der dog bl.a. på dette område havde været rigtigt mange lande, der havde taget ordet for at gå imod forslaget. Så det var stadig væk meget åbent, hvor fremkommeligt forslaget var, og hvad det ville ende med. Men sådan var det jo for en række af elementerne i sundhedstjekket, tilføjede hun.

På Anne Grete Holmsgaards spørgsmål, om fødevareministeren ville søge mandat forud for rådskonklusionerne, svarede fødevareministeren, at det ville hun, at de ville vende tilbage til det, at hun faktisk forventede, at man i forbindelse med hvert rådsmøde ville behandle sundhedstjekket, og at der, hvis det

gik, som det var forventeligt, i marts måned ville foreligge et sæt rådskonklusioner.

I relation til diskussionen om natur, miljø, klima, biodiversitet osv., sagde fødevareministeren, at spørgsmålet havde været, om hun kunne blive mere præcis i forhold til, hvad det indeholdt, men det kunne hun ikke, fordi det var et tema, der var anmeldt, og som ikke var nærmere beskrevet, men at det ellers var relevant at inddrage det i forskellige sammenhænge. Grunden til, at hun havde nævnt länddistriktsprogrammet, var, at det var et af de mest oplagte steder i forhold til at give en prioritering til hele det område. Selvfølgelig ville det også spille ind i andre sammenhænge, men her var det altså kun anmeldt som et tema, gentog fødevareministeren.

Det, der var foreslået fra Kommissionens side i forhold til modulation, var en forøgelse fra de 5 pct. til 13 pct. i obligatorisk modulation, sagde fødevareministeren og tilføjede, at hun troede, at det var svarene på det, der var spurgt om i den omgang.

Bjarne Laustsen sagde, at han syntes, at fødevareministeren skulle notere sig, at der – i hvert fald sådan som han havde hørt debatten – var et stort flertal i Folketinget, der sagde, at der skulle indføres en ordning med et loft over, hvor meget der kunne udbetales i støtte.

Bjarne Laustsen gjorde opmærksom på, at han havde foreslået, men at han ikke havde fået noget svar på sit forslag, at fødevareministeren - for at modvirke det som man erkendte var et dårligt eksempel fra USA - inden Europaudvalget afgav det endelige mandat, skulle udarbejde forslag til, hvordan man kunne undgå, at dette her gav et forkert resultat. Bjarne Laustsen tilføjede, at han havde et reelt ønske om, at man fik lagt et loft over, hvor meget der kunne udbetales.

Bjarne Laustsen ville gerne høre, hvordan fødevareministeren stillede sig til muligheden for at gå op på 20 pct. obligatorisk modulation, fordi det selvfølgelig ville kunne være med til at løse lidt af problemet.

Anne Grete Holmsgaard sagde vedrørende et loft over udbetalt landbrugsstøtte, at regeringen selv var gået ind i et flertal, hvor man sagde, at man ville have afviklet landbrugsstøtten. Det kunne man så have nogle strategier for, men hun kunne bare ikke se, hvad fornuften og logikken var i at sige, at man på forhånd ville udelukke, at en god strategi kunne være, at man satte loft over udbetalingerne til de store bidragsmodtagere. Hun syntes, at det var helt bagvendt, fordi man så selv havde låst sig fast.

Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at en meget stor del af diskussionen i Europa netop havde gået på, at man kunne kom til at affolke, og det handlede om de mindre brug, så hun mente, at det da var helt forkert at udelukke, at en strategi, som kunne være rigtig og god og klog, det var at sætte et fast loft. Men det var jo også tydeligt, at fødevareministeren ikke havde et flertal for at gennemføre den linje, hun havde lagt, så vidt Anne Grete Holmsgaard havde kunnet høre, tilføjede hun.

Lone Dybkjær understregede vedrørende et loft, at hun syntes, det ville være godt, hvis fødevareministeren ville prøve på at tænke igennem, hvordan det så ville kunne lade sig gøre. Det var jo set før, at en minister var nødt til at tænke lidt over noget, som ministeren ikke nødvendigvis var tilhænger af oprindeligt, sådan at de kunne få noget på bordet og ikke mindst sådan, at de kunne undgå f.eks. at køre ind i amerikanske tilstande. Der var vel også andre områder, hvor man kunne sige, at der altså var et loft over udbetalingerne, her tænkte hun ikke alene på landbrugsområdet, men også på andre områder.

Fødevareministeren sagde til Bjarne Laustsen og de øvrige, der havde været inde på spørgsmålet om et loft over udbetalingerne, at hun altid lyttede meget omhyggeligt til, hvad der blev sagt i Europaudvalget, og at hun også altid meget gerne fulgte op på de ting, der blev sagt.

Men det var måske på sin plads at minde Europaudvalget om, tilføjede hun, at der ikke var tale om mandatgivning i det indeværende møde, der lå ikke nogen konklusioner, der skulle tages stilling til overhovedet. Det, man behandlede, var en meddelelse fra Kommission med nogle forskellige elementer i sundhedstjekket, og hvad der overhovedet ville blive fremlagt i marts måned, syntes hun, at det var svært at gisne om på indeværende tidspunkt. Så det ville de vende tilbage til.

Fødevareministeren tilføjede, at hun havde det principielle synspunkt, som hun syntes spillede ind i forhold til det element, og at sagen også var i forhold til det, Anne Grete Holmsgaard havde sagt, at regeringen jo ikke havde lagt sig fast på noget endnu, det hele var til drøftelse og så måtte man se, hvad der var mulighed for overhovedet at arbejde videre med.

Fødevareministeren gentog det, hun tidligere havde svaret Anne Grete Holmsgaard vedrørende de 20 pct. modulation, at det ikke var med i forslaget, at forslaget fra Kommissionen var op til 13 pct.

Lone Dybkjær sagde, at hun godt var klar over, at fødevareministeren ikke skulle have et mandat, men at hun gik ud fra, at hun vel skulle sige noget på mødet, og det, Europaudvalget sagde til hende, var vel, at der var et flertal i Folketinget for, at man kiggede på dette loft.

Derudover sagde Lone Dybkjær, at det, Europaudvalget vel også sagde - men det måtte fødevareministeren selvfølgelig lade formanden vurdere - var, at det kunne godt være, at Kommissionen kom med et forslag om at gå op til 13 pct., men at der var nogle, der ønskede en højere procent.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun ville sige noget af det samme som det, Lone Dybkjær havde sagt, fordi det var fuldstændigt afgørende, hvad fødevareministeren stod og sagde i Rådet nu. Hvis hun på Danmarks vegne sagde, at Danmark ikke var glad for det med loftet, så sagde hun faktisk noget, der var et flertal imod i Folketinget, selv om der ikke var givet mandat. Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at hun var fuldstændigt klar over, at der ikke

skulle gives mandat i det indeværende møde, men at hun meget kraftigt ville opfordre fødevareministeren til ikke at sige det.

Med hensyn til en obligatorisk modulation på 20 pct., sagde Anne Grete Holmsgaard, at hun ikke helt kunne gennemskue, om der var et flertal for det, men at hun regnede med, at Morten Messerschmidt ville sige, om Dansk Folkeparti støttede, at der skulle være en obligatorisk modulation på til 20 pct.

Bjarne Laustsen spurgte, om man ikke, når et forslag var til drøftelse, kunne sige, at vi ville da fra dansk side gerne have, at det var 20 pct. i stedet for de 13 pct., som Kommissionen foreslog, og dermed sende et klart signal om, at det var et ønske.

Bjarne Laustsen sagde, at han – selv om de ikke var fuldstændigt på linje – gik ud fra, at der inden mandatgivningen ville komme forslag, der viste, hvordan man ville kunne modvirke opsplitting af store jordbesiddelser, hvis man fik flertal for det, socialdemokraterne gerne ville have.

Morten Messerschmidt sagde, at han bare efter utallige opfordringer ville slå fast, at Dansk Folkeparti ikke havde ændret holdning i forhold den frivillige modulation eller den obligatoriske for den sags skyld. De stod stadig fast på det, de tidligere havde tilkendegivet, sagde Morten Messerschmidt og tilføjede, at han syntes, det var meget vigtigt, at der skete en samlet omlægning i forhold til landene.

Formanden gjorde opmærksom på, at spørgsmålet var, om det var de 13 pct. eller de 20 pct., som skulle gælde for alle.

Morten Messerschmidt svarede, at det, han tidligere i det indeværende møde havde tilkendegivet, var, at Dansk Folkeparti var enig med regeringen i, at den skulle være på 13 pct.

Men dét, der var en pointe i, og som fødevareministeren – selv om der ikke var mandatgivning i det indeværende møde - skulle reflektere over, var, at der ville ligge et utroligt stort signal i at sige, at det ikke kunne være rigtigt, at store modtagere som den engelske dronning, eller kronen, skulle være helt i top på de landbrugsstøttekonti. Det var Dansk Folkepartis klare synspunkt, at der simpelt hen måtte lægges et loft over de udbetalinger, sagde Morten Messerschmidt, og han håbede, uagtet hvem der ellers måtte være til stede i Europaudvalget, at fødevareministeren ville reflektere over det.

Formanden sagde, at det troede han også, at fødevareministeren ville gøre, man kunne jo tale om et kontanthjælpsloft i EU.

Når fødevareministeren have svaret, håbede formanden, at de var enige om, at Europaudvalget i det indeværende møde var færdige med debatten om det.

Fødevareministeren sagde, at hun altid reflekterede meget over, hvad der blev sagt i Europaudvalget, da det jo var vise ord, der faldt dér.

Fødevareministeren mindede om, at hun havde nævnt, at regeringen også kunne acceptere en begrænset reduktion for de allerstørste brug, at hun havde haft det med fra starten af, og at hun derudover havde noteret sig det, der var sagt, og at de så måtte se, hvad der blev fremlagt af forslag til konklusioner.

Fødevareministeren gentog, at regeringen ikke havde nogen problemer med at støtte øget obligatorisk modulation på de 13 pct., men at hun måske var lidt usikker på, om det var det, der ville komme igennem, når hun hørte, hvad de andre lande havde af synspunkter på området. Men det, der efter hendes opfattelse var afgørende, var, at man talte om obligatorisk modulation, og så måtte de se, hvor langt de kunne komme på det område.

Bjarne Laustsen gjorde opmærksom på, at han i forhold til landbrugsstøtten manglede en helt klart imødekommelse af det synspunkt, at man, når man selv ønskede at afskaffe landbrugsstøtten, her kunne tage fat i dem, der fik mest, og han spurgte, hvorfor regeringen ikke ville være med til at lave et loft over udbetalingerne.

På baggrund af, at fødevareministeren som begrundelse havde sagt, at man risikerede at herremanden, som han hed, hvis han havde rigtigt meget jord, så bare ville splitte sin bedrift op i flere enheder, og at man derfor ikke ville nå sit mål med det, ville Bjarne Laustsen med henblik på mandatafgivningen senere gerne vide, om der ikke var udarbejdet et forslag til, hvordan man kunne imødegå, at de store jordejere på den måde ændrede ejerskab. Bjarne Laustsen troede, at det ville være muligt at finde en juridisk løsning på det, selv om nogle ville søge at omgå reglerne, man kendte jo godt til, hvordan man i andre sammenhæng havde imødegået den slags.

Fødevareministeren sagde, at hun troede, at hendes svar til Anne Grete Holmsgaard også var svar til Bjarne Laustsen.

4. Fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien

– *Information fra Kommissionen*

KOM (2007) 0782

Rådsmøde 2843 – bilag 1 (sammenotat side 17)

Fødevareministeren: Punktet vedrører EU's fiskeripartnerskabsaftale med Mauretanien. Kommissionen ønsker, at protokollen bliver tilpasset, fordi udnyttelsen af fiskerimulighederne under protokollen ikke har været optimal. Der har været en for ringe udnyttelse af mulighederne og dermed en for høj finansiel betaling til Mauretanien på ca. 25-30 mio. euro.

Kommissionen har i den forgangne uge forhandlet med Mauretanien med henblik på at opnå en løsning. Det forventes nu, at Kommissionen i løbet af den kommende uge vil opnå enighed med Mauretanien om rammerne for forhandlingerne i form af et Memorandum of Understanding. Således forventer man at forhandle en tilpasning på plads inden udgangen af februar.

Fra dansk side er vi tilfredse med, at der nu tegner sig en løsning, idet vi vil lægge afgørende vægt på, at der findes en forhandlingsløsning, som er tilfredsstillende for begge parter.

Morten Messerschmidt syntes, det var bemærkelsesværdigt, at fødevareministeren i sin tale talte dunder imod renationalisering af subsidiering samtidig med, at der åbenbart havde været et flertal i Fiskerirådet, som så gennemførte det. Morten Messerschmidt syntes, at det var hovedrystende, og at det var godt, at vi havde sagt nej til den aftale.

Morten Messerschmidt tilføjede, at han syntes, at der grundlæggende var fornuftige ting i det, fødevareministeren havde sagt.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at fødevareministeren havde sluttet med at sige, at der skulle være en aftale mellem Mauretanien og EU, der var acceptabel for begge parter. Men det var jo sådan, at den ene part var vældig stor, og den anden part var vældig lille. Derfor ville hun gerne vide, hvad der var acceptabelt set med Danmarks øjne, om der skulle klippes i de penge, Mauretanien fik i øjeblikket, så de fik, selv om EU ikke udnyttede kvoterne, og hvad der så i øvrigt ville være en fornuftig ordning med henblik på at undgå overfiskeri ved, at nogle andre uden for Mauretanien udnyttede licenserne.

Bjarne Laustsen sagde, at han tidligere havde stillet spørgsmål til økonomien i dette her med licenser, om det var plus/minus i forhold til at de 25-30 mio. euro.

Bjarne Laustsen ville også gerne vide, hvem dette her egentlig gavnede. Mauretanien var et fattigt land, sagde han og spurgte, om det ikke kunne tænkes, at de i stedet for bare at sælge disse licenser kunne udnytte fisken selv. Hvil-

ken betydning havde det for udviklingen af deres samfund og deres BNP, at man lavede sådan en konstruktion, spurgte han. Selvfølgelig var der nogle lande, der var interesserede i at købe de fiskerettigheder, men var det ikke bedre at lade Mauretania udnytte det potentielle selv, spurgte han og tilføjede, at hvis fødevareministeren ikke kunne svare på det i det indeværende møde, kunne Europaudvalget måske få oversendt en nærmere redegørelse for det.

Fødevareministeren svarede, at situationen jo var den, at der var nogle fiskerimuligheder, som var aftalt i dag, og som simpelt hen ikke blev udnyttet. Fødevareministeren gik ud fra, at Mauretania i forbindelse med indgåelsen af den aftale også selv havde taget stilling til, hvor meget de selv ønskede at fiske og havde gjort sig nogle overvejelser omkring det.

Typisk var det i øvrigt sådan, tilføjede fødevareministeren, at når man havde sådanne aftaler med tredjelande, så var der tit og ofte nogle udviklingsprojekter med i dem. Hvor meget og hvor lidt, der var med i denne sammenhæng, vidste fødevareministeren ikke på stående fod.

Når disse fiskerimuligheder ikke blev udnyttet, var der en interesse fra Mauretaniens side i, at man på anden vis kunne udnytte de muligheder, og derfor var der en interesse i så at sige at få justeret på aftalen, sagde fødevareministeren.

Udfordringen var at finde en fornuftig balance mellem fiskeridelen af aftalen og udviklingsfundsdelene, som hun havde forstået også spillede ind i denne aftale, at man altså så på støtte til udvikling i Mauretania som en del af løsningen.

På foranledning af Anne Grete Holmsgaards spørgsmål vedrørende overfiskeri sagde fødevareministeren, at hun ikke mente, at der var tale om noget overfiskeri, men at der var tale om nogle aftaler om fiskerimuligheder, og at de fiskerimuligheder så ikke blev udnyttet af den, man havde aftalen med, og som så kunne udnyttes af nogle andre. Det var et fiskeri, som var aftalt, men som simpelt hen ikke var blevet udnyttet, og det var derfor, der var det store økonomiske beløb i det, sagde fødevareministeren.

Bjarne Laustsen sagde, at han ikke vidste, hvem der havde presset dem til, at de skulle sælge deres licenser, eller hvilke muligheder de havde for at fange deres fisk selv og forarbejde dem selv, hvilket man jo lagde stor vægt på at gøre i det erhverv. Men her var betingelsen for at få støtten, at de var nødt til at sælge licenserne, og det, Bjarne Laustsen gerne ville have et notat på, var, hvordan de forhold var skruet sammen.

Man så jo andre steder i forbindelse med landbrugsstøtte, at dér, hvor der var nogle erhverv i udviklingslandene, som kunne klare sig selv, gjorde EU's politik, at den kom til at virke modsat for dem i bestræbelserne på at få en bedre levestandard og et bedre udbytte af deres egen produktion, sagde Bjarne Laustsen.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun havde forstået det sådan, at EU havde betalt disse 25-30 mio. euro for at have nogle fiskerirettigheder, som man ikke udnyttede fuldt ud. Hvis man nu gav de licenser tilbage, var der nogle andre, de ville blive solgt til, fordi Mauretania var et fattigt land. Men hun syntes, at det ville være mere hensigtsmæssigt at køre en politik, så dette, at de ikke blev udnyttet fuldt ud, hjalp Mauretania med at få et lokalt fiskeri op at stå, frem for at sige til Mauretania, at de skulle sælge dem til japanerne eller nordmændene. Anne Grete Holmsgaard mente, at det ville være bedre at holde på de licenser og stille nogle krav og gå ind i en eller anden form for samarbejde med Mauretania om, at de udviklede deres fiskeri.

Formanden gjorde i forbindelse med FRONTEX' arbejde opmærksom på, at der kom utroligt mange fattige mennesker fra Vestafrika til De Kanariske Øer og andre steder som flygtninge. Den hovedforklaring, der blev givet på det, var de ringe fiskerimuligheder, der var for den lokale befolkning i Vestafrika. Det havde simpelt hen berøvet dem eksistensgrundlaget, at de havde solgt deres fiskerimuligheder. Og spurgte man, hvorfor staterne gjorde det alligevel, var svaret, at det jo var penge ned i deres lommer, for de fik penge fra os, hvorimod de ikke fik nogen penge fra de fiskere, der lå og fiskede ude på vandet.

Til gengæld skete der så det, sagde formanden, at de unge mænd – først og fremmest – satte sig i de ødelagte fiskerbåde og sejlede til De Kanariske Øer. Derfor sagde man, at EU måtte finde sine prioriteringer, og der troede formanden, at man i Europaudvalget var enige om, at det var vigtigt, at der var et eksistensgrundlag for de fiskere og de mennesker, der boede der, så man ikke fik det enorme flygtningepres.

Formanden sagde, at han i hvert fald personligt ville være glad for det, hvis fødevareministeren ville fremdrage den problemstilling i forhold til Mauretania, for ingen i Europaudvalget kunne vurdere, om det også konkret gjaldt Mauretania. Men man kunne forestille sig, tilføjede formanden, at der også dér var et problem.

Fødevareministeren sagde, at det var sådan, at EU i dag betalte omkring 86 mio.euro, og at Mauretania derudover, hvis man udnyttede de licenser fuldt ud, kunne få yderligere op til 22 mio.euro. Og så var det sådan, at de licenser der ikke blev udnyttet fuldt ud, udgjorde en manko på omkring 10 mio.euro, som man ikke fik, fordi fiskerimulighederne ikke blev udnyttet fuldt ud. Derfor var der fra Mauretaniens side en interesse i også at få en ny aftale for simpelt hen at kunne udnytte de muligheder.

Fødevareministeren forventede, at slutresultatet ikke ville ende med en besparelse, men i virkeligheden mere ville dreje sig om, hvor pengene skulle komme fra. Og fødevareministeren gentog, at det så blev en balance mellem, hvilke penge der kom fra fiskeriområdet, og hvilke der ville komme fra udviklingsområdet. Så forventningen var næppe en besparelse i den aftale, men mere et spørgsmål om, hvordan man i øvrigt understøttede Mauretania, og

hvilken pengekasse de midler så skulle komme fra, sagde fødevareministeren.

Formanden gjorde opmærksom på, at han havde rejst spørgsmål om, at det væltede ind over grænserne med flygtninge fra Vestafrika, fordi de mennesker ikke havde noget eksistensgrundlag i deres egne lande, og sagde, at han ville være dybt taknemlig, hvis fødevareministeren ville bringe det problem op på mødet.

Formanden tilføjede, at det var klart, at staterne var fattige, og at de fik penge ned i kassen fra EU for at fratage deres egne befolkninger noget at leve af, og at de så flygtede de til De Kanariske Øer bl.a. Men hvis vi selv var med til at skabe bådflygtningene på grund af nogle tossedede ordninger, og der var et konkret eksempel på det, så ville formanden værdsætte det, hvis fødevareministeren ville bringe det op.

Formanden tilføjede, at han ikke selv havde nogen enkel løsning på det problem, det var kompliceret, men det var en vigtig problemstilling at få belyst.

Morten Messerschmidt spurgte i forlængelse af formandens spørgsmål, om fødevareministeren ikke kunne bekræfte, at rigtigt mange af de flygtninge, der kom over havet fra Nordafrika, ikke var nordafrikanere, men folk der kom ned fra hele det afrikanske kontinent, og at man derfor ikke kunne sige, at der var en direkte sammenhæng mellem den fiskeripolitik, EU førte i Mauretania, og det meget voldsomme pres af flygtninge, der var på Europa. Morten Messerschmidt sagde, at der ikke var nogen direkte sammenhæng, fordi rigtigt mange af de flygtninge, der kom derop, blot betragtede Nordafrika som et transitland.

Bjarne Laustsen sagde, at han var helt på linje med formanden for så vidt angik Mauretania, men at han gerne ville vide, om det ikke var muligt, at regeringen kunne komme med noget, der fortalte, hvad konsekvenserne ville være af en sådan fiskeriaftale. Han mente, at man også kunne stille det spørgsmål, hvordan man kunne understøtte landet, så det selv var i stand til at fange sine egne fisk. Bjarne Laustsen gjorde opmærksom på, at det efter Tsunamien havde været et stort problem for lokalbefolkningen, at deres både og de redskaber, den skulle bruge, var blevet smadret, så man ikke kunne få gang i erhvervet. Han syntes, at det ville være logisk at tage det væsentlige spørgsmål op, hvordan vi kunne understøtte dem, så de selv kunne fange deres fisk og udnytte dem.

Formanden sagde, at det var klart, at flygtningestrømmen, som Morten Messerschmidt havde sagt, kom mange steder fra. Men man havde jo nu fået oplyst, at den langt overvejende del af dem, der specifikt kom fra Vestafrika på fiskerbåde til De Kanariske Øer, var den lokale befolkning, de andre kom over Malta, Cypern op gennem Grækenland.

Formanden gentog, at han ikke så nogen enkel løsning på den problemstilling, men blot ønskede at få bragt den op.

Fødevareministeren sagde, at hun gerne skulle fremhæve den problemstilling i forbindelse med, at man så på, hvilke muligheder der så var for mauretannerne, så der ikke var motivation for dem til at søge andre steder hen. Fødevareministeren tilføjede, at hun ikke ville begynde at rode sig ud i en fremstilling af, hvor flygtningene kom fra, og hvilke sammenhænge der måtte være. Hun troede også, at det lå lidt uden for dagsordenen, men hun ville gerne gøre nogle bemærkninger om det. Og det var også helt uden problemer, sagde hun, for det, parterne bl.a. drøftede i de aftaler, var eksempelvis en forbedring af forvaltningen af fiskeriet, kystfiskeriet, om man kunne etablere nogle særlige ting, om man kunne lave nogle fiskeriudviklingsplaner for at komme videre. Der var også et spørgsmål om at fremme integrationen af fiskerisektoren i den nationale økonomi og i det hele taget at se på infrastrukturen, og hvad der ellers gjorde sig gældende i forbindelse med udviklingen af kapaciteter i sektoren. Så det var med inde i billedet, og det indgik i de drøftelser, der var mellem EU og Mauretanien på området.

6. Siden sidst:

Fødevareministeren: Jeg vil endvidere kort orientere dels om det endelige resultat af forhandlingerne om dels TAC/kvoterne for 2008 dels om vinreformen.

For så vidt angår TAC/kvoterne for 2008 blev der med enstemmighed opnået politisk enighed om forslaget. For vores vedkommende var det væsentligt, at kvoterne følger den biologiske rådgivning, og at fiskeri med selektive redskaber "belønnes". Kvoten for torsk i Nordsøen og Skagerrak blev forhøjet med 11 pct., hvor kvoten i Kattegat blev reduceret med 8 pct. Endvidere blev det muliggjort at videreføre det videnskabelige forsøgsfiskeri. Endelig blev det også muligt at gennemføre vores planlagte forsøg i Kattegat, hvor alt skal bringes i land – også den mængde, der normalt ville være udsmid.

Som bekendt blev der også opnået politisk enighed om vinreformen, men altså uden dansk tilslutning. Reformen indebærer nationale konvolutter til omstrukturingsprogrammer, rydning af 175.000 ha vinarealer og overførsel af midler til landdistriktspolitikken. For Danmark var det et positivt element, at der i forslaget var medtaget en revisionsklausul, der forpligter Kommissionen til at gennemføre en evaluering af reformens virkning i 2012. Men fra dansk side måtte vi i sidste ende stemme nej, da der i forslaget – i sidste øjeblik blev - indføjet en mulighed for de enkelte medlemslande til at yde statsstøtte til krsedestillation af overskudsvin uden nogen form for tidsbegrænsning og udenfor de almindelige statsstøttere-gler.

Bjarne Laustsen sagde, at han syntes, at det var fremgået af orienteringen om, hvad der var sket siden sidst, at fødevareministeren og systemet var kommet til at rette smed for bager. De hummerfiskere, der ikke fangede torsk, blev straffet med, at 1 dag på havet talte som 2 ½ dag.

Men nu var systemet jo sådan, sagde Bjarne Laustsen, at man kunne handle med de der havdage, så hvis man ville undgå, at der blev fanget nogen torsk, virkede det system ikke, for så kunne man bare købe sig nogle flere havdage. Han syntes, at det var helt uforståeligt, at man rettede smed for bager i denne sammenhæng, og han håbede, at fødevareministeren ville være i stand til at forklare, hvad begrundelsen var.

Socialdemokraterne havde ikke med sin mandatgivning ment, at det var det, det kunne ende med, sagde Bjarne Laustsen.

Siden Kommissionen og ministrene havde fastlagt disse regler, havde man fået et forslag om at sænke mindstemålene, sagde Bjarne Laustsen og tilføjede, at han syntes, det passede utroligt dårligt sammen med, at fødevareministeren havde bedt om at få mandat til at indføre et obligatorisk 120 mm net med paneler i, således at de små torsk kunne slippe ud, så man kunne fange dem igen, når de var blevet store. Men nu sænkede man simpelt hen mindstemålene, sagde Bjarne Laustsen, og det synes han var en dårlig bevaringspolitik, fordi vi netop i Danmark havde indført nogle højere mindstemål både for, at torskene skulle kunne vokse sig store, og fordi der ikke var nogen økonomi i at fange de små torsk.

Fødevareministeren sagde vedrørende fiskeriaftalen for Kattegat og dette med, at i de kommende tre måneder – februar, marts, april – ville 1 havdag tælle som 2 ½ havdag, at det var udtryk for et kompromis, der var blevet indgået.

Sverige havde villet gå meget, meget mere restriktivt til værks på området, og derfor var det en del af kompromiset, at man var landet på at 1 havdag talte for 2 ½ havdag i denne periode. Sigtet var simpelt hen at sikre en bæredygtig udvikling i Kattegat og sørge for, at torskebestanden kunne vinde frem igen. Sædvanligvis var det sådan, at der også var bifangst af torsk i jomfruhummerfiskeriet, og det var så rigtigt, at der havde været eksempler på nogle steder, hvor det havde været meget begrænset, men sædvanligvis kom der også torsk med, sagde fødevareministeren. Hun tilføjede, at for de fiskere, som kunne drive et rent jomfruhummerfiskeri, var der faktisk mulighed for at fiske uden havdagsbegrænsning i de tre måneder, hvis de benyttede et særligt selektivt redskab med en sorteringsrist, som sorterede torsk fra jomfruhummere. Så der var altså mulighed for at undgå havdagsbegrænsningen under forudsætning af, at man brugte det mere selektive redskab.

Fødevareministeren sagde, at hun syntes, det var en god mulighed, at der var dette alternativ at gøre brug af, fordi målet var, at man skulle undgå at få torsk med op i fangsten, og at der derfor var dette krav om, at man skulle benytte et bestemt redskab.

Bjarne Laustsen sagde, at grunden til, at han havde sagt, at man rettede smed for bager, selvfølgelig var, at han kendte tallene fra Læsøs fiskeindustri, og at det var noget med 20 mio.kr., der blev landet for af hummere og for ca. 200.000 kr. af torsk – altså næsten ingenting – så man var altså i stand til at fiske selektivt allerede i dag.

Bjarne Laustsen sagde, at han aldrig før havde hørt om den mulighed, fødevareministeren havde beskrevet, at han selvfølgelig takkede for at blive gjort opmærksom på den, men at han ikke syntes, at fødevareministeren havde gjort sig umage for at forklare noget som helst sted, at der var den mulighed. Om det var en mulighed, man kunne bruge i erhvervet, ville Bjarne Laustsen lade være usagt, men han syntes, at man her, fordi man ville beskytte torskefiskeriet, straffede et andet fiskeri, og at det princip var dårligt.

Formanden spurgte, om Europaudvalget kunne få en sammenligning af den fiskeriaftale, der var lavet, med ICES's anbefalinger. ICES havde jo været ude at sige, at de aldrig før havde oplevet så stor afstand mellem deres biologiske råd og det endelige resultat, og fødevareministeren havde sagt, at man tværtimod havde baseret sig meget på ICES.

Fødevareministeren sagde vedrørende Læssøfiskernes problem med deres jomfruhummerfiskeri, at så vidt hun havde forstået det, var det selektive redskab, der var mulighed for at anvende, åbenbart mere anvendt i Sverige, og at det hidtil ikke havde været anvendt ret meget i Danmark. Derfor var der måske knap så megen opmærksomhed på det fra fiskernes side, da de altså ikke havde været vant til at bruge det, men det blev der jo nu mulighed for, og det syntes fødevareministeren var et godt alternativ.

Fødevareministeren syntes i det hele taget, det var vigtigt, at man havde opmærksomheden rettet imod, hvordan man mere selektivt kunne fiske ved at anvende forskellige redskaber for på den måde at sikre en bæredygtig udvikling.

NOT Vedrørende fiskeriaftalen sagde fødevareministeren til formanden, at der ville blive lavet en sammenligning mellem ICES' anbefalinger og aftalen, men at hun allerede nu ville sige, at man i høj grad havde fulgt de biologiske anbefalinger, der var kommet, og at der derfor var nogle kvoter, der var gået op, og andre, der var gået ned. Man havde i høj grad lyttet til den biologiske rådgivning for netop at sikre en bæredygtig udvikling, tilføjede hun.

Bjarne Laustsen gjorde opmærksom på, at han tidligere havde stillet spørgsmål i forbindelse med mindstemål og den logik, der var i, at man hævede maskestørrelserne for at forsøge at undgå udsmid, og at man gjorde det obligatorisk i forhold til forsøget i Kattegat, men at man samtidig sænkede mindstemålet for fisk. Han syntes, at det virkede ulogisk, at man gjorde det, og spurgte, om de ikke var enige om, at de små torsk ikke skulle fanges, men skulle have lov til at vokse sig store til senere brug.

Fødevareministeren sagde vedrørende mindstemål for torsk, at det var rigtigt, at hun havde sagt, at hun syntes, at mindstemål for torsk i Kattegat burde følge det, der var EU's mindstemål for torsk, nemlig de 30 cm, hvor vi havde ligget på 35 cm, og begrundelsen for, at vi skulle gøre det, var lige præcis at få reduceret udsmid.

Fødevareministeren sagde, at hun var enig i, at de små torsk ikke skulle fiskes, og at hun derfor også meget gerne ville have, at man motiverede til at anvende selektive fangstredskaber for at undgå det. Derfor var det også et krav, at man nu i Kattegat skulle anvende net med paneler i for at undgå, at fiskene overhovedet blev fanget. Det, der var ærgerligt, tilføjede hun, det var, at hvis man så fangede en torsk på 32 cm, så skulle den smides ud, fordi vi havde større mindstemål end det, der ellers var aftalt i EU.

Sigtet var at reducere udsmid, fordi virkeligheden var, at når en fisk først var fanget og kommet om bord, så havde den meget lille chance for at kunne overleve, når den blev smidt ud igen. Derfor gjaldt det om at komme videre i forhold til selektive fangstredskaber for at få reduceret udsmid.

Bjarne Laustsen sagde, at han havde forstået det sådan, at vi i Danmark havde haft lov til, og at det var et dansk ønske, at vi skulle have et mindstemål på 35 cm, og det, han så havde forstået, da han hørte det omtalt første gang, var, at det var EU, der bad Danmark om at nedsætte det til 30 cm. Men det var det så ikke. Som han nu havde forstået det, var det udelukkende fødevareministeren, der ønskede det. Derfor var det helt uforståeligt for Bjarne Laustsen, at man skulle ændre en god dansk regel, Danmark havde haft for at undgå at fange små torsk. Når fødevareministeren nu sagde, at de, der var i stand til det, skulle fiske selektivt og gå efter det, der var bæredygtigt, og at der var kvoter til det, så var der efter Bjarne Laustsens opfattelse ingen grund til at man skulle fiske de små torsk på 30-32 cm.

Fødevareministeren svarede Bjarne Laustsen, at det var en national afgørelse, man havde truffet om at have højere mindstemål på fisk, og uanset hvordan og hvorledes Bjarne Laustsen ellers måtte være blevet vildledt om, hvem der havde besluttet hvad og sagt hvad, kunne fødevareministeren bare understreget endnu en gang, at det var en national beslutning, og at det også var nationalt, at torsken skulle følge EU's niveau mindstemål i Kattegat. Sagen var jo, sagde fødevareministeren, at det - alt andet lige - måtte mindske trykket, hvor man ellers havde både fiskekvoten og også havde haft mere udsmid, fordi vi nu gav mulighed for udnyttelse af torsken ned til de 30 cm for at undgå, at de blev smidt over bord. Derfor mente fødevareministeren, at det var hensigtsmæssigt at følge de mindstemål, som også var gældende andre steder.

Bjarne Laustsen sagde, at hvis man skulle følge den logik, skulle man ingen mindstemål have.

Formanden spurgte, om det gav anledning til yderligere bemærkninger.

Fødevarerministeren sagde, at det gav anledning til en vis forundring over, det, at der ikke var en særlig stor interesse for at formindske udsmiddet. Hun syntes, at det var et af de helt store problemer, man kæmpede med. Man vidste ikke rigtigt noget om, hvor stort, det var. Der gik mange rygter om, hvor mange fisk, der blev smidt over bord, og det var klart, at det var en belastning af bestandene, en belastning af bæredygtigheden, hvis der i stort omfang foregik udsmid. Og dette her var altså et af initiativerne til at reducere omfanget af udsmid, ligesom det forsøg, der også blev sat i værk nu, hvor man skulle bringe alt i land fra de fiskebåde, der måtte deltage i forsøget. Det ville kunne give en meget større viden om, hvad der reelt foregik, hvor stort et det udsmid, der var, sagde fødevarerministeren, og derfor var det også rigtigt godt, at man var kommet igennem med, at det ikke blev modregnet på kvoten, for på den måde kunne man belønne fiskerne for at deltage i det forsøg, som hun glædede sig til at se resultaterne af.

Formanden sagde, at han syntes, det var en meget vigtig diskussion at få engang, når Europaudvalget havde tid til det – som regel havde de jo ikke så god tid – men han syntes, at dette her med udsmid var et vigtigt spørgsmål. Det sidste tal, formanden havde set, gik på, at det var ½ mio. tons spisefisk om året i EU-området, der blev kastet over bord, og det var selvfølgelig helt uacceptabelt, sagde han.

Om man så skulle bruge den ene metode eller den anden metode, og hvilke erfaringer man havde, troede formanden, at det ville være spændende for Europaudvalget at drøfte. Det sagde sig selv, at de havde en fælles holdning og interesse i, at det udsmid blev så lidt som overhovedet muligt.

Formanden takkede fødevarerministeren og sagde, at Europaudvalget nu gik hastigt videre, idet de tog afsked med verdens offentligheden og lukkede dørene.